

အင်းစိန်ခရိုင် မှော်ဘီမြို့နယ် သဲအင်းဂူကျောင်း

ဆရာတော် ဦးဥက္ကဋ္ဌ

ပေးသနားတော်မူသော

အကာလံကော

ကောင်းကျိုးကို ပေးတတ်သော

ရားအားထုတ်နည်း

*

ရေးသူ - မောင်ဘို

*

၂၉၄. ၃၆၄
ဥက္ကဋ္ဌ

အင်းစိန်ခရိုင် ဖျော်ဘီမြို့နယ် သဲအင်းဂူကျောင်း

ဆရာတော် ဦးဥက္ကဋ္ဌ

ပေးသနားတော်မူသော

အကာလိကော

အခါမလင့် ကောင်းကျိုးကို ပေးတတ်သော

တရားအားထုတ်နည်း

ရေးသူ - မောင်အို

*

(မွေဒါန)

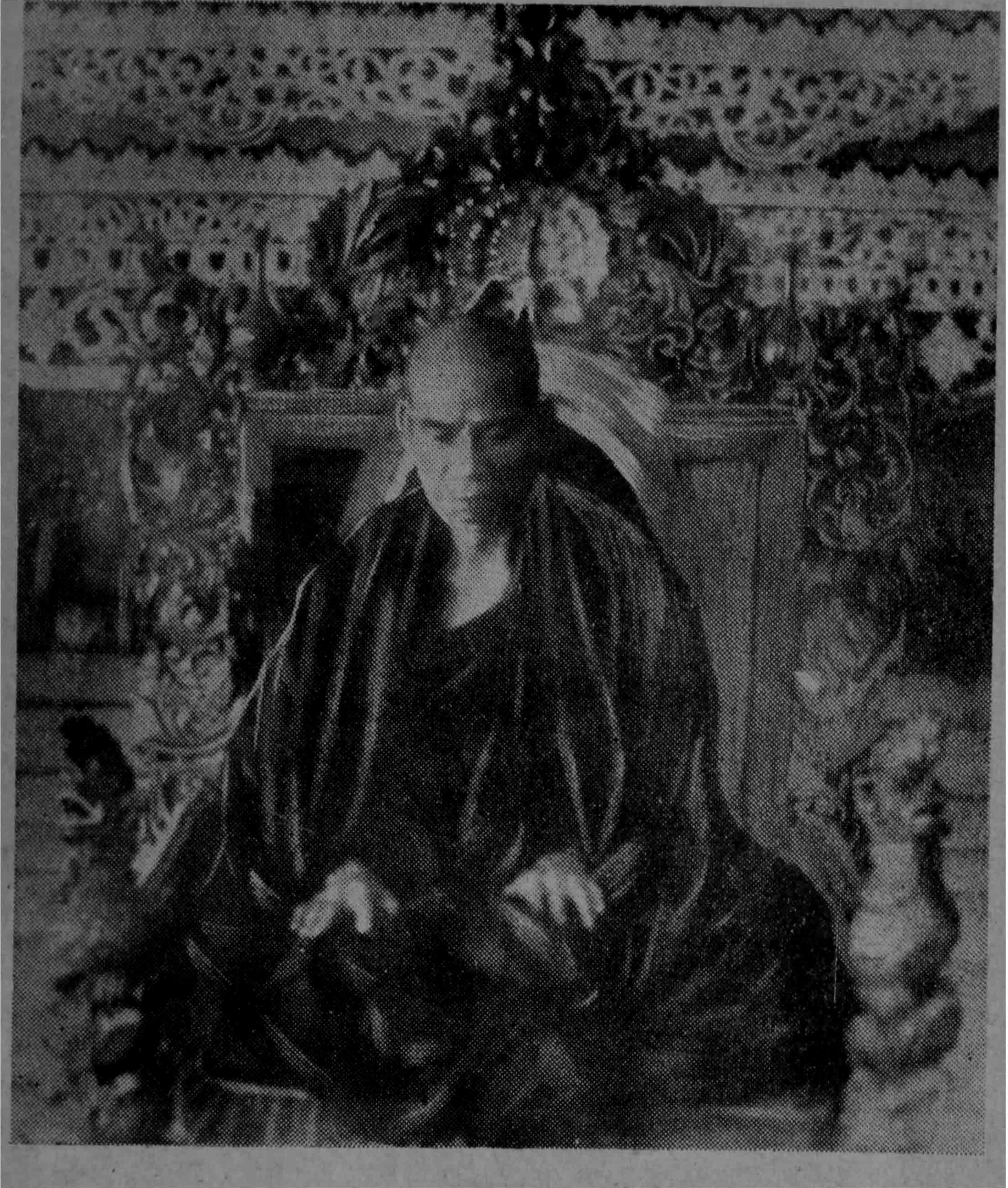
ပဌမထကြိမ်-အုပ်ရေး ၂၀၀၀

(၁-၉-၆၂)

ပြည်သူ့ အလင်း ပုံနှိပ်တိုက်၊

အမှတ် ၅၅-ကျောင်းလမ်း၊ အလုံ၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဓမ္မဒါနရှင်များအတွက်
ပြည်သူ့အလင်း စာပေတိုက်
ဦးစိန်ကြည်(၀၉၉၆)က ထုတ်ဝေ ပြန့်ချိပါသည်။

မွတ်တီမြို့အနီး နှော့ကုန်းရွာ သဲအင်းဂူကျောင်း
အရှင် ဦးဥက္ကဋ္ဌ

မာတိကာ။

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။ နိဒါန်း	(က)
~~၂။ ပြန်မခွဲအလင်း ဆောင်းစာကောက်နှစ်ချက်။ (ဆ)~~	~~(ဆ)~~
၃။ ပဏာမ	.... ၁
၄။ တရားအားမထုတ်မီ ပုဗ္ဗကိစ္စ ပရိကံပြုပုံ၊	.... ၄
၅။ တရားအားထုတ်နည်း မှတ်စုကဗျာ၊	.... ၆
၆။ တရားထိုင်ပုံ ထိုင်နည်း၊	....၁၂
၇။ သတိတမ်းပုံ။	....၁၃
၈။ သတိလွတ်ခဲ့သော် လိုက်နာရန်နည်း။	....၁၃
၉။ ပညာသိနှင့် သညာသိ။	....၁၄
၁၀။ အရေးကြီးသော ဓါတ်ကြီးလေးပါး။	....၁၆
၁၁။ ကာယခန္ဓာ ချုပ်ပျက်ခါနီး တွေ့ရမည့်ဓါတ်။	.... ၂၀
၁၂။ ဝေဒနာတက်လာလျှင် ဝင်လေ-ထွက်လေပြောင်း ပေးရန်နည်း။	.... ၂၀
၁၃။ သဒ္ဓါနှင့် နှစ် အရေးကြီးပြီ။	.... ၂၁
၁၄။ ဖြစ်-ပျက်ကိုသိရန်။	.... ၂၂
၁၅။ တဒင်္ဂမဂ်ဆိုက်ပုံ - ဝေဒနာချုပ်ပုံ၊	.... ၂၂
၁၆။ မဟာ သောတာပတ္တိမဂ်သို့။	.... ၂၄
၁၇။ သမာဓိလွန်ခြင်း လက္ခဏာ။	.... ၂၅
၁၈။ သမာဓိ အားနည်းခြင်း လက္ခဏာ။	.... ၂၆
၁၉။ နာမ်သဘာဝ။	.... ၂၆

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

ဝဘမျက်နှာ

၂၀။ ရုပ်သဘာဝ။	....၂၇
၂၁။ ခန္ဓာတွင်း ဖြစ်-ပျက်မှုအလုံးစုံတွေ့ရပုံ။	....၃၀
၂၂။ ဒုက္ခတရား ထင်ရှားပုံ။	....၃၂
၂၃။ နိဗ္ဗာန်ဆိုသည်မှာ။ (ရှင်နာဂဿေနနှင့် မိလိန္ဒမင်း)	....၃၄

ဇနာက်ဆက်တွဲ။

၂၄။ ဝဋ်ကြွေးသဘော။	....၄၁
၂၅။ ကမ္မစိတ္တိသဘော။	....၄၃
၂၆။ ယောဂီနှင့် လောကီရေးရာ။	....၄၄
၂၇။ အနေတတ်ပုံ။	....၄၆
၂၈။ အသေတတ်ပုံ။	....၄၇

နိဂုံးချုပ်။

၂၉။ လုံချည် ဝယ်ဘူးပါသလား။	....၄၉
၃၀။ ဆင်းရဲလေလေ- သံဝေရရ။	....၄၉
၃၁။ တွေးလုံးတခု မေ့နေပါသည်။	....၅၀
၃၂။ ဆုတောင်းပတ္တနာ။	....၅၂
၃၃။ ခက်ဆစ်အဓိပ္ပာယ်များ။	....၅၃

နိဒါန်း

သုံးလူ့ပုရမေ မြတ်စိန္တေသည် လေးဆယ့်ငါးဝါ ကာလပတ်လုံး နေ့ညဉ့်မပြတ် လူနတ်မြဟွာ သတ္တဝါတို့ကို ဓမ္မောဇ အမြိုက်ဆေး တိုက်ကျွေးတော်မူခဲ့ရာ ကုဋေ-ရှစ်ဆယ်နှင့် ဗိုလ်ပါတသိန်းတို့ကို ကျွတ်တမ်း ဝင်စေတော်မူခဲ့ပါသည်။ ထိုမျှလောက် ကျွတ်တမ်းဝင်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သေချာစိစစ်၍ ကြည့်လျှင် လေးမျိုးလေးစား တွေ့ရပေသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးတို့မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

- (၁) ဥက္ခာဒိတည၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊
- (၂) ဝိပဇ္ဇိတည၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊
- (၃) နေယျ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊
- (၄) ပဒမရမ ပုဂ္ဂိုလ်၊

၁။ ဥက္ခာဒိတည၊ ပုဂ္ဂိုလ် ဆိုသည်မှာ၊ တပုဒ် တပါဒ တဂါထာ အကျဉ်း ဟောရုံမျှဖြင့် ကျွတ်တမ်းဝင် ရသည့် ရှင်သာရိပုတ္တရာကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ဆိုလိုပါသည်။

၂။ ဝိပဇ္ဇိတည၊ ပုဂ္ဂိုလ် ဆိုသည်မှာ၊ စ, လယ်, ဆုံး, သုံး ပါးလုံးအား အကျယ်ဟောပြောသော ကျွတ်တမ်းဝင် ရသည့် ရှင်ကောဏ္ဍည ကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ဆိုလိုပါသည်။

(၁)

နိဒါန်း

၃။ နေယျဆိုသည်မှာ၊ အကျဉ်းအကျယ် နှစ်သွယ်သော တရား တို့ကို အကြိမ်ကြိမ် နာရ ပါသော်လည်း တရားအလုပ်ကို အားထုတ်မှ ကျွတ်တမ်း ဝင်ရ သော အရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်ကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ဆိုလိုပါသည်။

၄။ ပဒပရမ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုသည်မှာ၊ အကျဉ်းအကျယ် နှစ် သွယ်သော တရားကိုလည်း နာရသည်၊ ဝိပဿနာ တရား အလုပ်ကိုလည်း အားထုတ်သည်။ သို့သော် တမင် တဖိုလ်ကို မရပေ။ နောင်ဖြစ်လေရာ ဘဝမှာ မဂ်မျိုးစေ့ ဖိုလ်မျိုးစေ့ လောက်ကိုသာ ရနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ဆိုလိုပါသည်။

ထိုကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးသည် ယခု သာသနာ ၅၀၀၀-ခေတ် အတွင်းမှာ အကယ်တိတိထင်ရှားရှိပါသည်။ မှော်ဘီ မြို့အတွင်း နွေကုန်းရွာ သဲအင်းဂူ ကျောင်းတွင် သီတင်းသုံးနေတော်မူသော ဆရာတော်ဦးဥက္ကဋ္ဌက ငါ့တွေ အလုပ်ကို လုပ်ကြည့်ကြပါလျှင် အကယ်စင်စစ် တရားထူး တရားမြတ်ကို ဧကံမုက္ခာ လက်တွေ့စံစားရလိမ့်မည်ဟု ဟော ကြားတော်မူပါသည်။ ကြားနာရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ဆရာ တော်၏ ဩဝါဒအတိုင်း ကိုယ်တိုင်ကျင့်ကြံအားထုတ်ကြရာ ထိုက်သင့်သည့် တရား အရသာကို ခံစား ကြရသည့် အ လျောက် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဖြစ်ပြီး၊ ဆရာတော်၏ ဩဝါဒ နည်းနာနိဿယကို အလွယ်တကူမှတ်သားကျင့်ကြံ နိုင်စေခြင်း အကျိုးငှာ (အကာလိကော) ဟူသော တရား စာအုပ်ကို ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤတရားစာကို ဘတ်ရှုပြီး မလျော့လွန်း မတင်းလွန်း အလယ်အလတ် မဇ္ဈိမပဋိပဒါ ချိန်ခွင် လျှာကဲ့သို့ စိတ်ကို ထား၍ တရားအလုပ် အားထုတ် ကြပါရန် တိုက်တွန်း နှိုးဆော်လိုက်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ ။ဤကျမ်းကိုဘတ်ရှုပြီး စာပါအတိုင်း အား ထုတ်၍အထက်ဖော်ပြပါ ဥဒ္ဓါဒိတည၊-ဝိပဋ္ဌိတည၊-နေယျ ပုဂ္ဂိုလ်သုံးဦးတို့ကဲ့သို့ တရားထူးမရလျှင် စိတ်ပျက် ဘွယ်ရာ မရှိ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ပဒပရမ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကဲ့သို့ နောက် ဘဝများ၌ အကျိုးပြုနိုင်မည့် မဂ်မျိုးစေ့ - ဖိုလ်မျိုးစေ့ ချခဲ့ သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ ဤဘုရား သာသနာ တော်အတွင်း နောင်ဘဝများ၌ ဧကံမုက္ခ နိဗ္ဗာန် ရွှေ့ပြည် မြတ်သို့ ရောက်ရပေမည်။

စိတ်ကိုဆုံးဖြတ်၍ မလျော့သော လုံ့လဖြင့် အားထုတ် ရန် နှိုးဆော်လိုက်ပါသည်။

ဦးသာဓဋ္ဌး
(ပါဠိဆရာ)
မိုးကြိုးသတင်းစာတိုက်။

တဒဂ်မဂ်၊

ရုပ်နာမ်ဖြစ်ပျက်- ဓါတ်သက်မြန်စွာ
ဖြစ်-စ-လယ်-ဆုံး- အားလုံးသိပါ
ဓါတ်သဘောက- စပြီးဆုံးတာ
ဆုံးတာသိ- လွတ်ဘိပါယ်လေးရွာ
တဒဂ်- သိကြ မဂ်ချမ်းသာ။

သက္ကာယခွာနည်း၊

သဘာဝစစ်- ဓါတ်ကဖြစ်တာ
ရုပ်တွေကဖောက်-- နာမ်ကကြောက်တာ၊
နာမ်ကြောက်သလောက်-ထွက်ပေါက်ဝိတ်တာ
သညာကလွဲ- ငါ့ဘဲနာတာ
ဘယ်မလဲ- ငါ့ဆွဲပြစမ်းပါ
လွတ်နိုင်ဘဲ- နာမြဲနာတော့တာ
ဖောက်တာက- ရှုမဏ္ဍိခန္ဓာ
ဒီရုပ်ထဲ- ငါ့လဲမတွေ့ပါ။

သောတာပတ္တိမဂ်၊

ဒုက္ခတွေပြီး- ဉာဏ်ကြီးပေါ်လာ
ဒုက္ခအစ- သမုဒယာ
ရုပ်နာမ်အစု- သမုကိုခွါ
ပါယ်ခွါပြီး- မဂ်ကြီးသူတို့ကလာ။

အိတ်

သဲအင်းဂူကျောင်းသင်္ဃာ့အဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ခံယူပြီးဖြစ်သည်။

အကာလိကော

ပဏာမ

ပဉ္စ ဂုဏ် - အဟံ ဝန္ဒာမိ

သာသနာတော် ၂၅၀၀-အတွင်း၊ ကမ္ဘာ တဝှမ်းမှာ စိတ်မချမ်းသာစရာ လောဘမီး၊ ဒေါသမီး၊ မောဟမီးများ တောက်လောင်နေသည်နှင့်အမျှ အဆိုပါမီးကို ငြိမ်းသတ် နိုင်သည့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ကြီးမှာလည်း သိသိသာသာ နေရောင်ပမာထွန်းပြောင်လာသည်ကိုလည်းတွေ့ရပေသည်။

စစ်ကြိုခေတ်က မိုးညှင်းဆရာတော်မှအစ စစ်ပြီးခေတ်၌ စွန်းလွန်းဆရာတော်၊ ဝေဘူဆရာတော်၊ မင်းကွန်းဆရာ တော်များအပြင်၊ ပရိယတ္တိနှင့် ပဋိပတ္တိ အကျော် အမော် ကိုယ်တော်များလည်း နေရောင် လှေရောင်ပမာ ဝေဝေဆာ ဆာ ပေါ်ထွန်းလာသည်မှာ မျက်မြင်ဒိဋ္ဌပင် ဖြစ်လေသည်။

အလုပ်စခမ်း ပဋိပတ္တိလမ်း၌လည်း ဗမာပြည်တဝှမ်းတွင် ရိပ်သာပေါင်း များစွာ တိုးတက် လာသလောက် တရား အားထုတ်သူ ယောဂီများမှာလည်း မရေမတွက်နိုင်အောင် ပင် ကျွတ်တန်းဝင်ပြီး ဝင်ဆဲများစွာ တွေ့ရှိရပါသည်။

ယခုအခါ မှော်ဘီမြို့နယ် နှောကုန်းရွာအနီး သဲအင်းဂူ ကျောင်းတွင် သီတင်းသုံးနေတော်မူတော့ အရှင် ဦးဥက္ကဋ္ဌ သည် အံ့ဘွယ်သူရဲ ကျွတ်ထိုက်သူ ဝေနေယျဟူသမျှ တို့ကို နေ့မအား ညမအား လက်တွေ့ ကျင့်စဉ် များနှင့် တကွ ထင်ထင် ရှားရှား မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား၊ များတို့ကို ပေးသနားတော်မူ နေပါသဖြင့်၊ ကိုယ်တိုင်အားထုတ်ပါက ကိုယ်တိုင်တရားရနေသည်ကို တွေ့ရပြန်လေသည်။

ဤသို့ထူးမြတ်သော ရဟန်းတော်၏ နည်းနာ နိဿယ များကို မှတ်စုသဘောဖြစ်ရန် (၈) လုံးဖွဲ့ကဗျာကဲ့သို့ သီကုံး ရှိတဖုံ၊ မြန်မာစကားပြေဖြင့်တတန်၊ စာသဘောမပါ၊ အလုပ် သဘောသက်သက် ကျွတ်ထိုက်သူ ဝေနေယျများ အတွက် တင်ဆက်လိုက်ပါသည်။

ဆရာတော်ပေးသနားသော အလုပ်မှာ နာကျင်ကိုက်ခဲ၊ ပူအေး လှုပ်ရှား၊ စသည့် ဝေဒနာကို ရှုရင်း (၁) အပါယ် တံခါးပိတ်စေခြင်း။ (၂) မဟာသောတာပတ္တိသို့ ဆိုက်ရောက် အောင်ပြသခြင်း။ (၃) ထိုမှတစ်ဆင့် ပါရမီ အနုအရင့်လိုက်၍ မဂ်အဆင့်ဆင့် တက်ပေးခြင်းများ ဖြစ်ပါသည်။

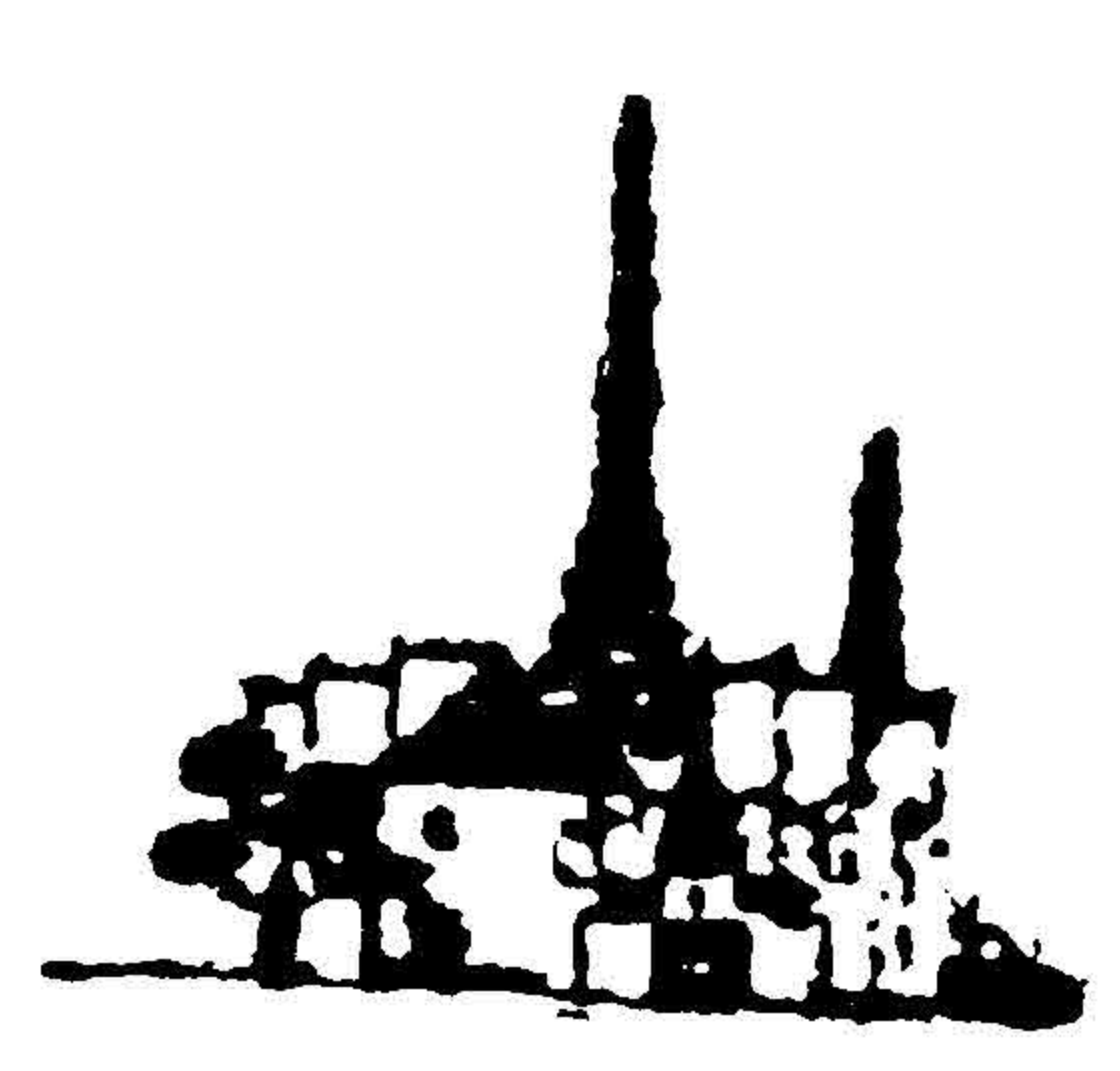
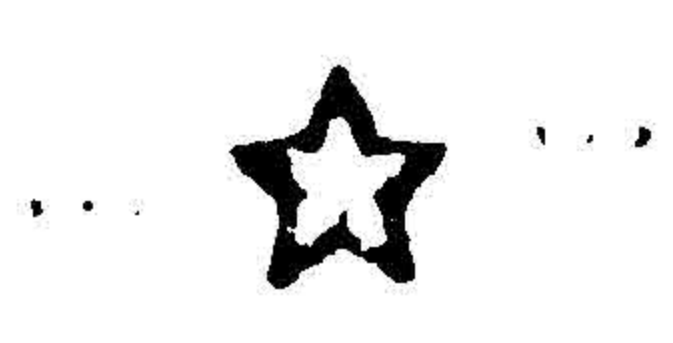
(၈) လုံးဖွဲ့ကဗျာ၌ ၎င်း၊ စကားပြေ၌ ၎င်း၊ သုံးစွဲနေကျ ပါဠိအနည်းငယ်မျှပါရှိသည်ကို နောက်ပိုင်းတွင် အဓိပ္ပာယ် ရှင်းလင်းချက် ဖော်ပြထားပါသည်။

ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် မကြာသေးမီက လူသာမန်ဖြစ်ခဲ့ပြီး စွန်းလွန်းတရားစာကို ဘတ်ရာ၊ ဧဟိပဿိကော့ တရားဂုဏ်

တော်နှင့်အညီ လာလှည့်ရှုလှည့်ဟု တရား၏ တန်ခိုးတော်
ဝေ့ဆော်ချက်အရ ကျင့်ကြံ အားထုတ်ပြီး အရိယာ နယ်သို့
မုက်မြင်ဒိဋ္ဌ ကူးပြောင်းရသည်ကို ပူးဖျော်တွေ့ရှိရသည့် အ
လျှောက်၊ ဤစာအုပ်၏ အမည်ကို “အကာလိကော” ဟု
အမည်ပညတ် သမုတ်အပ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကိုလည်း သရာတော်၏ခွင့်ပြုချက်အရ ရိုက်နှိပ်
ထုတ်ဝေခြင်းပြုပါသည်။

ဤစာအုပ်၌ ပဋ္ဌမှ အဆင့်တွင် တဒင်္ဂမဂ် ဆိုက်ရန်နှင့်
ဒုတိယအဆင့်တွင် မဟာသောတာပတ္တိမဂ် ဆိုက်ရန် ထုရား
အားထုတ်နည်းများကို ဖော်ပြထားပါသည်။ မဟာ သော
တာပတ္တိမှ အထက်ပဂ်များသို့ တက်လှမ်းရန် သရာတော်ခွင့်
ပြုပါက နောက်ဆက်လက် ထုတ်ဝေမည့် စာအုပ် များတွင်
ဖော်ပြပါမည်။

မှော်ဘီ မြို့နယ်၊ သဲအင်းတောရုက္ခကျောင်း၊
ဆရာတော် ဦးဥက္ကဋ္ဌထံ-သမထ ဝိပဿနာတရား
အားမထုတ်မီ ပုဗ္ဗကိစ္စ ပရိကံပြုပုံ။

နမောတဿ - ဘဂဝတေ - အရဟတော - သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(သုံးခေါက်ဆို)

ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သဗ္ဗညု
မြတ်စွာဘုရား....ရှင်တော် မြတ်ဘုရားအား ရုပ်နာမ်နှစ်ရပ်
ဇီဝိတကို လှူဒါန်းပါ၏အရှင်ဘုရား။

ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာဖြစ်တော်မူသော အရှင် သူမြတ်ဘုရား။
သံသရာ တည်းဟူသော ဝဋ်ဆင်းရဲ အပေါင်းတို့မှ ထွက်
မြောက်ပါရခြင်း အကျိုးငှာ၎င်း၊ အလွန်သိမ်မွေ့သည့် မဂ်
မျိုးစေ့ အကျိုးငှာ၎င်း၊ သမထဘာဝနာ-ဝိပဿနာ ဘာဝနာ
နှစ်ဖြာကျင့်ခန်း မြတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပေးသနား တော်မူပါ
အရှင်ဘုရား။

ဘုရားတပည့်တော်သည် ဂုဏ်ရတနာ၊ ဝယရတနာ အနန္တငါးအံင်
အရိယာအရှင်မြတ်များကို ကာယကံမူ-ဝစီကံမူ- မနောကံမူ
တို့ဖြင့် အမှတ်တမဲ့ ဖြစ်စေ၊ မသိ၍ဖြစ်စေ၊ သိလျက်နှင့် ဖြစ်
စေ၊ ပြစ်မှား ကဲ့ရဲ့ ကျူးလွန်မိသော အပြစ်များ ရှိပါက
အပြစ်မှ ခွင့်လွှတ်တော်မူကြပါရန် ရိုသေလေးမြတ်စွာ ရှိခိုး
တောင်းပန်ပါ၏။ သည်းခံတော် မူကြပါကုန်လော့- ခွင့်ပြု
တော်မူကြပါကုန်လော့- ကြေနှပ်တော် မူကြပါကုန်လော့။

ထိုနည်းတူစွာ ဘုရားတပည့်တော် အပေါ်၌ တစုံတ
ယောက်သောသူသည် ကာယကံမူ-ဝစီကံမူတို့ဖြင့် ပြစ်မှား
ကျူးလွန်မိသောအပြစ်ရှိပါက ဘုရားတပည့်တော်က သည်း
ခံပါ၏-ခွင့်ပြုပါ၏-ကြေနပ်ပါ၏။

အနိစ္စကိုမြင် လောဘစင်- ဤတွင်မဂ်ရကြောင်း။

ဒုက္ခကိုမြင် ဒေါသစင်- ဤတွင် မဂ်ရကြောင်း။

အနတ္တကိုမြင် မောဟစင်- ဤတွင် မဂ်ရကြောင်း။

ဝိပဿနာ ဆရာများအားလုံး ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာချမ်းသာ
ကြပါစေ။

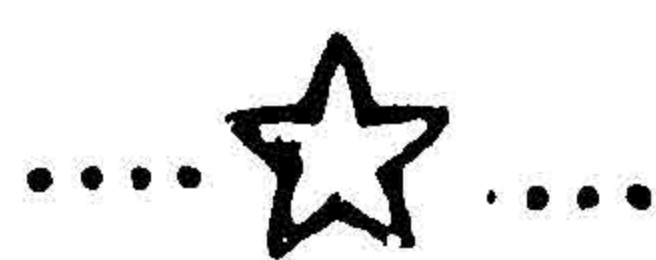
ဗုဒ္ဓ-ဘုရား ကျေးဇူးရှင်များအားလုံး ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ
ချမ်းသာကြပါစေ။

ဝေနေယျ သတ္တဝါများအားလုံး ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်း
သာကြပါစေ။

ယောဂီအများကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာ ကြပါစေ။

ဤကောင်းမှု အဘို့တာဝန်ကို သုံးဆယ့်တစ်ခု၌ကြည့်လည်
ကြကုန်သော သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား အမျှပေးဝေပါ၏
အမျှ....အမျှ....အမျှ....။

အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့၏ ပေးဝေသော အမျှကို
လည်း တပည့်တော်က ခံယူပါ၏။ သာဓု-သာဓု- သာဓု-။

မှတ်စုကဗျာ

- ၁။ မှော်ဘီနယ်တွင်း- ထင်လင်းတေဇော်
ဦးဥက္ကဋ္ဌ- ထေရအမော်
သဲအင်းဂူကျောင်း- ဝံညောင်းရှင်ပျော်
မိန့်သံစက်- ဟောမြှောက်တရားတော်။
- ၂။ ကာယဝေဒ- စိတ္တဓမ္မာ
နုပဿန- ကျင့်ရစဉ်လာ
နှာသီးဝဏ- အစပြုပါ
သမာဓိ- ဘမ်းဘိရှေးဦးစွာ။
- ၃။ လိုချင်လွန်းက- မရမည်သာ
လိုချင်နက- လွဲရပြန်တာ
လိုမလိုကြား- တရားရှာပါ
တရားက- ဒိဋ္ဌပြုတော့မှာ။
- ၄။ ထိသိထိသိ- သတိသမ္မာ
ပစ္စုပ္ပန်၌- စိုက်စိုက်ရှုပါ
တစစနှင့်- တြီးရင့်သန်လာ
သမာဓိ- မြဲဘိသင့်စိတ်ဟာ။
- ၅။ သမာဓိအား- ကောင်းငြားသောခါ
ခါတ်လေးပါးက- ပြုမည့်ခြင်းရာ
ဖြစ်ပျက်ရှုရင်း- ကိုယ်တွင်းခန္ဓာ
သညာသိက- နာဘိငါ့မှာ
ပညာသိက- ပ, အာ, တေ, ဝါ
ပညာသိ- သတိရှိကြပါ။
သညာမှား- တရားကွယ်တစ်ဆာ။

၆။ ထောက်ကန်လှုပ်ရှား- ၂-ပဉ္စမူရာ
 သူဘဲငါဘဲ- မစွဲသင့်ပါ
 မှတ်ပါဝါယော- သဘောမျှသာ
 လှုပ်ပြီးက- ချုပ်ရသူ့သဘောသာ
 ကန်ပြီးက- ချုပ်ရသူ့သဘောသာ။

၇။ ပူမှုအေးမှု- ၂-ခုမူရာ
 သူဘဲငါဘဲ- မစွဲသင့်သာ
 မှတ်ပါတေဇော သဘောမျှသာ
 ပူပြီးက- ချုပ်ရသူ့သဘောသာ။
 အေးပြီးက- ချုပ်ရသူ့သဘောသာ။

၈။ စီးယိုဖွဲ့စည်း- ၂-နည်းမူရာ
 သူဘဲငါဘဲ- မစွဲသင့်ပါ
 မှတ်ပါအာပေါ- သဘောမျှသာ
 ဖွဲ့ပြီးက- ချုပ်ရသူ့သဘောသာ
 ယိုပြီးက- ချုပ်ရသူ့သဘောသာ။

၉။ နာကျင်ကိုက်ခဲ- တနဲမူရာ
 သူဘဲငါဘဲ- မစွဲသင့်ပါ။
 ပထဝီဓါတ်- မှတ်ကြသေချာ
 နာပြီးက- ချုပ်ရသူ့သဘောသာ
 ကျင်ပြီးက- ချုပ်ရသူ့သဘောသာ
 ကိုက်ပြီးက- ချုပ်ရသူ့သဘောသာ။

၁၀။ ဝေဒနာရှု - သတိပြုပါ
 အသေးကစ- ကြီးရလေတာ။

ကြီးထက်ကြီးပြီး- ပြန်ပြီးသေးလာ
နောက်ဆုံးကျ- ချုပ်ရပြန်တော့တာ။

၁၁။ ပညာသမာဓိ- ညှိကြဒီခါ
ဝေဒနာနဲ့- နဲ့နဲ့ရှုပါ
ဝေဒနာဖိ- ဖိ၍ရှုပါ
ထိုထက်ကဲ- လွန်ပွဲစတော့မှာ။

၁၂။ စပြီလွန်ပွဲ- အားခဲကြပါ
လှေပြေးတက်ကျိုး- အားကိုးမဲ့မှာ
သဒ္ဓါတရား- စိတ်ထားသန်ပါ
သဒ္ဓါနဲ့- လွဲပေါ့ဒီတခါ
သဒ္ဓါထား- တရားရဟော့မှာ။

၁၃။ ရှေ့စိတ်သွေဖေါက်- နောက်စိတ်တင်းပါ
အရိုးကြေမှ-- ပျက်ကျခန္ဓာ
တရားမရ- မထပြီသာ
ကြိုးစားက- ဘုရားဖြစ်နိုင်တာ။

၁၄။ ခန္ဓာတွင်းက- အပြင်းတက်လာ
ခါတ်သဘောက- ဖေါက်ပြန်နေတာ
သူ့ရှာသေမင်း- သက်ဆင်းချိန်ခါ
ဒီခါတ်ဘဲ- တွေ့မြဲလူတိုင်းသာ
မှတ်သာထား- တရားတွေ့နေတာ။

၁၅။ ရုပ်နာမ်ဖြစ်ပျက်- ခါတ်သက်မြန်စွာ
ဖြစ်-စ-လယ်-ဆုံး- အားလုံးသိပါ။
ခါတ်သဘောက- စပြီးဆုံးတာ

ဆုံးတာသိ- လွတ်ဘိပါယ်လေးရွာ
တဒဂ်- သိကြ မဂ်ချမ်းသာ။

၁၆။ တဒဂ်မဂ်- အချက်များလာ
ထိုမှတဆင့်- တက်ခွင့်ကြိုတာ
တဒဂ်ပေါင်း- စုဆောင်းထားပါ
မဂ်ကြီးရောက်- တောက်လျှောက်အားထုတ်ရာ။

၁၇။ သမာဓိကံ ဇာတ်ပွဲပမာ
မရှိဇာတ်ထုတ်- အဟုတ်ထင်ခါ၊
လေထဲတိုက်ဆောက်- သွေဖေါက်ပညာ
အာရုံထဲ- အလွဲပျော်ပိုက်မှာ
ဖြစ်ပျက်ပိတ်- သုဉ်းဆိတ်-မဂ်ပညာ
ရပ်နာမ်ထဲ- အမြဲစိတ်ထားပါ။

၁၈။ သမာဓိနဲ့- လွဲပေါ့ချမ်းသာ
ဝေဒနာတက်- စိတ်ပျက်ချင်တာ
ခါတ်ဖေါက်နေတုန်း- အရှုံးပေးမှာ
ဆုံလည်နွား- သွားပေါ့သံသရာ။

၁၉။ သတိကြီးစွ- နှာသီးဝမှာ
ထိတာကိုသိ- သတိရှိပါ
သိတာနာမ်ထဲ- စွဲမြဲမှတ်ပါ
ဒီနာမ်လဲ- ချုပ်မြဲချုပ်တော့မှာ
ဒီနာမ်လဲ- ငါလဲမတွေ့ပါ။

၂၀။ လေးပါးခါတ်က- ဖေါက်ပြသောခါ
နာမ်သဘာဝ- ညွတ်ရပြန်တာ

နှာသီးဝက- အသိလွတ်ခါ
ပြောင်းလာရ- ဖဿဝေဒနာ
သတိရှိ- ထိသိမလွတ်ရာ။

၂၁။ ဝေဒနာတက်- ဒဏ်ချက်ပြင်းတာ
မချိတင်ကဲ- ထေပွဲပမာ
အခံရခက်- သွက်သွက်လယ်တာ
ဒုက္ခမှု- ရှုကြသင့်ခန္ဓာ
သတိရှိ- ထိသိမလွတ်ရာ။

၂၂။ နှာသီးဖဿ- မပျောက်စေရာ
ခါတ်ဖေါက်မှုနှင့်- ချင့်၍ညှိပါ
ခါတ်ဖေါက်မှုနဲ့- ကြကြရှုပါ
ခါတ်ဖေါက်မှုတက်- တက်၍ရှုပါ
ထိုခါမှ- ပွားရဘာဝနာ။

၂၃။ သဘာဝစစ်- ခါတ်ကဖြစ်တာ
ရုပ်ဇောကဖေါက်- နာမ်ကကြောက်တာ
နာမ်ကြောက်သလောက်- ထွက်ပေါက်ပိတ်တာ
သညာလွဲ- ငါဘဲနာတော့တာ
ဘယ်မလဲ- ငါ့စွဲပြုစမ်းပါ
လွတ်နိုင်ဘဲ- နာမြဲနာတော့တာ
ဖေါက်တာက- ရှုပဏ္ဍိခန္ဓာ
ဒီရုပ်ထဲ- ငါလဲမတွေ့ပါ။

၂၄။ ဝေဒနာတွင်း- ရှင်းလင်းရှာပါ
နာတဲ့အထဲ- ငါလဲမပါ
ကျင်တဲ့အထဲ- ငါလဲမပါ
သဘာဝ- ဖြစ်ကပျက်မြဲသာ။

၂၅။ စိတ်ကနာသီး- ကပ်ပြီးထားပါ
 ရုပ်နာမ်ပျက်မှု- ရှုကြဒီခါ
 ဗိုတ်သည့်စက္ခု- စိုက်ရှုခန္ဓာ
 သမာဓိအား- ကောင်းငြားသောခါ
 အကြည်ခါတ်က- လင်းပြတော့မှာ
 ခန္ဓာတွင်း- ထင်လင်းပေါ်တော့မှာ။

၂၆။ ဗိုတ်သည့်စက္ခု- စိုက်ရှုသောခါ
 ဖွင့်ကြည့်တာထက်- တွေ့ချက်များတာ
 ခန္ဓာကိုယ်ကြီး- ပျက်စီးခြင်းမှာ
 ဆောက်တည်မရ- ဒုက္ခချည်းသာ
 ဤတွင်မှ- ဒုက္ခမှန်သစ္စာ။

၂၇။ ဒုက္ခတွေ့ပြီး- ဉာဏ်ကြံ ပေါ်လာ
 ဒုက္ခအစ- သမုဒယာ
 ရုပ်နာမ်အစု- သမုကိုခွါ
 ပယ်ခွါပြီး- မဂ်ကြီးသူဆိုက်လား။

၂၈။ ဒုက္ခသဘော- အပြောကျယ်စွာ
 သမုသဘော- မနောတွယ်တာ
 မဂ်၏သဘော- စစ်ကြောဖြတ်တာ
 နိရောသဘော- သဘောမျှသာ
 စိစစ်ပြီး- ဦးစီးဉာဏ်တက်လာ
 ဤတွင်မှ- ဆိုက်ရ “သော” မဟာ။

တရားထိုင်ပုံ ထိုင်နည်း။

ဆရာတော် ပေးသနားတော်မူသော တရားတော်သည် အထူးတဆန်းမဟုတ်ပါ။ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်း သာလျှင် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် လက်တွေ့ကျင့်စဉ်မှာ ဆရာတော်၏ နည်းနာနိဿယ အတိုင်းဖော်ပြပါသည်။ ဤကျင့်စဉ်သည် လိုရာပန်းတိုင်သို့ စိုက်စိုက်မြှိုက်မြှိုက် ရောက်ရန် တကြောင်း တည်းသောခရီးကို ဇွဲသန်သန်ဖြင့်သွားသော ခရီးသည်နှင့် တူပါသည်။ ဆရာတော်၏ နည်းမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်သော ယောဂီသည် ပြခဲ့သည့် အတိုင်း ပုဗ္ဗကိစ္စ ပရိကံ ပြုရပါမည်။ ပရိကံ၏ အဓိပ္ပါယ်ရည်ရွယ်ချက်ကို လေးလေးနက်နက် သိပါလေ။

တရား ထိုင်သောအခါ မိမိကိုယ်ကာယ ချမ်းသာသလို တင်ပြင်ခွေခြင်း၊ မိမိထိုင် ကြံ့ကြံ့ထိုင်ခြင်းဖြင့် ထိုင်နိုင်ပါ သည်။ ခြေထောက်ထပ်ထိုင်ခြင်း ခွဲထိုင်ခြင်းမှာ ယောဂီ စိတ် ကြိုက် ဖြစ်ပါသည်။ လက် ၂- ဘက်သည် ဒူးပေါ်တစ်ထား နိုင်ပါသည်။ သို့မဟုတ် ဖြန့်ထားသော လက် ၂- ဘက်ထိ၍ ဖြစ်စေ၊ ထပ်၍ဖြစ်စေ ထားနိုင်ပါသည်။ အချိန်ကြာမြင့်စွာ မိမိထိုင်နိုင်မှုကိုသာ ဝရပြုရန်လိုပါသည်။ မိမိစိတ်ကြိုက်ရွေး ပြီးနောက် မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မျှ ဣရိယာပုတ်ကို ပြင်ရန် သဘော မတူပါ။ တရားအောင်ပြီး သောအခါ သို့မဟုတ် တရား အရှုံးပေး ပြီးသော အခါမှသာ ပြုပြင် ထိုင်ရပါမည်။

သတိဖမ်းပုံ

ထိုသို့ထိုင်ပြီးသောအခါ မျက်စိမှိတ်၍ ခေါင်းကိုအောက်
 သို့အနည်းငယ် စိုက်ချလိုက်ပါ။ နှာသီးဝမှ ဝင်လေထွက်လေ
 သည် အမိဝမ်းမှ ကျယ်ချိန်မှစ၍ ယခုတိုင် ဝင်ထွက်နေပါ
 သည်။ အနာဂတ်ကာလအဘို့လည်း သေသည့်အထိ သဘာ
 ဝအလျောက် ဝင်ထွက် နေပါအုံးမည်။ မွေးဖွားချိန်မှစ၍
 သေဆုံးချိန်အထိ သဘာဝအလျောက် ဝင်ထွက်နေသော
 လေကို ဝင်ဆဲခဏ ထွက်ဆဲခဏ တိုးဝှေ့ ထိခိုက် သွားသော
 နှာသီးဝ၌ အာရုံစိုက်လိုက်ပါ။ အထူးဂရုစိုက်နေရန် မလို
 ပါ။ လေဝင်ပြီး နှာသီးဝ၌ထိလျှင် ထိမှန်း သိလိုက်ပါ။
 လေထွက်ပြီး နှာသီးဝ၌ထိလျှင် ထိမှန်းသိလိုက်ပါ။ ဤသို့
 လျှင် ယောဂီ၏ စိတ်အစဉ်သည် အခြားမည်သည့် အာရုံကို
 မရောက်စေမူ၍ နှာသီးထိတာကိုသာ သိနေပါစေ။

သတိလွတ်ခဲ့သော် လိုက်နာရန်။

ဤအလုပ်သည် အပြောလွယ်သလောက် လက်တွေ့မှာ
 ခက်ပါသည်။ ထွေရာလေးယိုး အာရုံပြား၍ မကြာ ခဏ
 အသိလွတ်နေသည်ကို သတိပြုမိ ပါလိမ့်မည်။

တရားထိုင်ခါစ ယောဂီသည် ဤကဲ့သို့သတိလွတ်ရသည်
 ကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်မည်ဆိုပါက အကြမ်းအားဖြင့် အောက်
 ပါအချက်များကို တွေ့ရပါသည်။

တရားကိုလိုချင်စောဖြင့် အလွန်ဂရုစိုက်နေလျှင် အသိ
 လွတ်သွားတတ်ပါသည်။

စိတ်မပျံ့တပါနှင့် တရားထိုင်လျှင်လည်း အသိလွတ်
 တတ်ပါသည်။

ကုစားရန်နည်းမှာ၊ တရားလိုချင်အားကြီးဖြင့် နှာသီးဝကို အလွန်အမင်း အာရုံမပြုပါနှင့်၊ စိတ်မပါဘဲ တရားမထိုင်ပါနှင့်၊ ဤစိတ်ဓါတ်နှစ်ခုအကြား အလယ်အလတ်မှာ တရားရှာပါလေ။

ဤကဲ့သို့ လိုမလို ကြား စိတ်အာရုံထားပြီး တရားရှာလျှင် ထိ၊ သိ၊ သတိမြဲလာပါမည်။ မိမိ သတိမမြဲသည်ကို သိသလို သတိမြဲသည်ကိုလည်း သိလာပါမည်။

၎င်းအပြင် သတိမြဲနေစဉ်ပင် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် တရားအပေါ်စိတ်စောပြီး ရှေ့အဘို့၌ တွေ့ရမည်ထင်သော တရားကို ကြိုတင်တွေးတောတတ်ပါသည်။ နောက်နောက်က လေရှူရှိုက်ပုံကို နှေးတယ်၊ မြန်တယ်၊ ပြင်းတယ်၊ လျော့တယ် စသည်ဖြင့် စိတ်က ဝေဖန်တတ်ပါသည်။ ထိုအခါ သတိပြန်လွတ်တတ်ပါသည်။ အချုပ်အားဖြင့် မှတ်သား ရမည်မှာ ဖြစ်ပြီးသော အခြင်းအရာ များကို၎င်း၊ မဖြစ် သေးသော အခြင်းအရာများကို၎င်း၊ တွေးတော၍မနေရပါ။ ယခုတွေ့ဆဲ နှာသီးဝ ထိတာကိုသာ သိနေရန် ဂရုပြုပါလေ။

ဤကဲ့သို့ စိတ်အနည်းငယ်မငြိမ်သက်သောအခါ ဝင်လေထွက်လေကို သဘာဝ ရှုနေသည်ထက် ၂-ဆ သို့မဟုတ် ၃-ဆခန့်တိုးတက်၍ ခတ်ဆတ်ဆတ်ရှုပေးလိုက်ပါ။ စိတ်ပြန်ငြိမ်လာပါလိမ့်မည်။

ပညာသိနှင့် သညာသိ

လူတိုင်းနှင့် တိုင်း မတူကြ သော်လည်း၊ ယေဘုယျအားဖြင့် (၁၀)မိနစ်မှ မိနစ်(၂၀)အတွင်း ခန္ဓာ အတွင်းက ဓါတ်လေးပါးက ဖောက်ပြန် လာတတ်ပါသည်။ ယောဂီ

သည် တရားတထိုင် အတွင်း ဝိပဿနာပညာကို ရနိုင်သို့မဟုတ် မရနိုင်သည့် အချိန်သို့ ဆိုက်ရောက်လာပါပြီ။ တရားသဘောဖြင့် ဖော်ပြရမည်ဆိုလျှင် ပညာသိနှင့် သညာသိ ကွဲပြားအောင် အားထုတ်ရမည့်အချိန်ပိုင်းသို့ ဆိုက်ရောက်လာပါသည်။

ဘုရားဟောအရ ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် ဓါတ်လေးပါး အစုအဝေးမျှသာဖြစ်သည်။ ဝေဒနက္ခန္ဓာ၊ သညက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတည်းဟူသော နာမ်ခန္ဓာလေးပါးနှင့် ရူပက္ခန္ဓာတည်းဟူသော ရုပ်ခန္ဓာတပါးဟူ၍ ရုပ်နာမ် ၂-ပါး မှလွဲပြီး သူငါမရှိပါ။ ဤရုပ်နှင့်နာမ်တို့သည်လည်း မမြဲပါ။ အစဉ်သဖြင့် သဘာဝအလျောက် ဖြစ်လိုက် ပျက်လိုက်သာ ဖောက်ပြန်နေပါသည်။ ဤဖြစ်ပျက် သဘာဝကို တရားထိုင်နေသော ယောဂီများသည် စံနစ်တကျလေ့လာနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤအခြင်းအရာကို သိမြင်ခြင်းသည် ပညာသိဟု ခေါ်ပါသည်။ သညာသိဆိုသည်မှာ ငါ၊ တစ်၍ ငါနာတယ် ငါကျင်တယ်၊ ငါလှုပ်တယ်... စသည်ဖြင့် ငါ့စွဲ စွဲနေခြင်းကို သညာသိဟု ဆိုပါသည်။ တရား သဘောမှာ ငါ့၊ တစ်နေသမျှ မဖြစ်နိုင် သောကြောင့် ငါ့စွဲဖြုတ်ရပါမည်။

ငါ့စွဲဖြုတ်နည်းမှာ၊ ပထဝီ-တေဇော-အာပေါ-ဝါယော တည်းဟူသော ဓါတ်လေးပါး၏ လက္ခဏာသဘာဝများကို သဘောပေါက်ရန် လိုအပ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ယောဂီတို့သည် ယခုဖော်ပြအံ့သော ပထဝီတေဇော အာပေါ ဝါယော တည်းဟူသော ဓါတ်အမှုအရာ လက္ခဏာများကို လက်တွေ့ လေ့လာကြရန် အထူး

လိုအပ်ပါသည်။ ဤခါတ်သဘော နားလည် သလေခက် တရားရမည်မှာ မုချဖြစ်ပါသည်။

တရားထိုင်နေစဉ် ထူးခြားသော အမူအရာ ၂-မျိုးကို နောက်ပိုင်းတွင် ဆက်လက် ဖော်ပြပါမည်။ ခါတ်သဘော မှအပ ထူးခြားသော အမူအရာ ၂-မျိုးမှာ (၁)ဝတ်ကျွေး သဘော (၂)ကမ္မစိတ္တိပယောဂ သဘောများဖြစ်ပါသည်။

အရေးကြီးသော ခါတ်(၄)ပါး

(က) ဝါယော သို့မဟုတ် လေ၏လက္ခဏာမှာ ထောက် ကန်ခြင်းနှင့်လှုပ်ရှားခြင်း အမူအရာလက္ခဏာ ဖြစ်ပါသည်။ တရားထိုင်နေစဉ် လူကိုယ်ခန္ဓာသည် အရှေ့မှ အနောက် သို့၎င်း၊ စကောစိုင်းကဲ့သို့၎င်း၊ လှုပ်ရှား နေတတ်ပါသည်။ ထိုထက် ဝါယောခါတ်ပြင်းထန်လာလျှင် လက်၊ခြေတို့သည် တလှည့်စီ သို့မဟုတ် ပြိုင်တူ ဗရမ်းဗတာ လှုပ်ရှားတတ်ပါ သည်။ ကြမ်းပြင်နှင့်တင်ပါး လွတ်သွားသည် အထိလည်း လှုပ်ရှားပါသည်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာဘက် မျက်နှာမူနေရာမှ ရွေ့ချင်ရာဘက်သို့ ရွေ့ရှားသွားတတ်ပါသည်။ တခါတရံ ပစပ်မှ လေများမှုတ်ထုတ် နေတတ်ပါသည်။ နှာသီးဝမှ လည်း ရှူလိုက်တိုင်း ခန္ဓာကိုယ်ကြီးအတွင်းသို့ လေထိုးသွင်း လိုက်သကဲ့သို့ လေတခါရှူလျှင် တချက် တောင့်တင်းလာ ပါသည်။ အစွမ်းကုန်တင်းပြီးနောက် လေထွက်သောအခါ ဌ်လည်း တချက်ခြင်း လျော့၍သွားပါသည်။ တခါတရံ ခန္ဓာ အတွင်း၌ လေမုန်တိုင်းတိုက်သကဲ့သို့ ခံစားနေရပါသည်။ ဤ အချင်းအရာလက္ခဏာများသည်လှုပ်ရှားဝါယော၏ ဖော်ပြ

ပြန်လှုပ်ရှားတတ်သော သဘာဝများဖြစ်ပါသည်။ ထေဇက် ကန်ဝါယောသဘောမှာ အထက်ဖော်ပြသကဲ့သို့ ခန္ဓာကိုယ် ခြေလက်စသည်တို့ သွက်သွက် လက်လက် လှုပ်ရှားခြင်း မဖြစ်စေ့ပါ။ လေအပြည့် ထည့်ထားသော ပူပေါင်းထဲမှ လေပြန်ထုတ်လိုက် သောအခါ တင်းနေသော အရေပြား များသည် တဖြည်းဖြည်း တွန့်လိမ်ပြီး ငယ်သည်ထက်ငယ် သွားပြီး နောက်ဆုံးလေကုန်သောအခါ ပူပေါင်း၏သဏ္ဍာန် မှာ တွန့်လိမ်ပြီး ကပ်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်ပါသည်။ လေအပြည့် မှုတ်သွင်းထားသော ပူပေါင်းသည် မပေါက်ရန်အစွမ်းကုန် တင်းမာနေသကဲ့သို့လည်း တွေ့ရပါသည်။ ဤကဲ့သို့ လေခါတ် သည် သူ့သဘောသူဆောင်၍ အမျိုးမျိုးဖောက်ပြန်ပြီး ချုပ် ငြိမ်းသွားပါသည်။

(၁) တေဇောခါတ် သဘော၏ သဘာဝ လက္ခဏာများမှာ ပူခြင်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အပူချိန် ပြဒါးတိုင်ကို လေ့လာ ကြည့်ပါ။ သံညထက် အပေါင်းလက္ခဏာ(၁၀)က ပိုပူပါ သည်။ ထို့ထက် အပေါင်း လက္ခဏာ (၂၀)၊ ထို့ထက် အပေါင်းလက္ခဏာ(၁၀၀)က ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ပို၍ပူပါသည်။ ဤတွင်သုညသည် အအေးဆုံးဖြစ်၍(၁၀၀)သည်အပူဆုံးဟု သတ်မှတ် ထားသော်လည်း အနှုတ်လက္ခဏာ (၁၀)သည် သံညထက် ပိုပေါသည်။ ထိုအခါ ယခင်က အအေးဆုံးဟု သတ် မှတ်ထားသော သံညသည်ပင်လျှင် အနှုတ်လက္ခဏာ (၁၀) ဆက် ပို၍ပူသည်ကို တွေ့ရပြန်ပါ၏။ ယောဂီတရားထိုင်နေ စဉ် တေဇောခါတ် ဖောက်ပြန်ပါက မိမိခန္ဓာတွင်း၌ ပူမှုမူ ထိုနှစ်ခု၏ လက္ခဏာကို သိသာလာပါသည်။ ခန္ဓာကိုယ် တ

စိတ်တိုင်းမှစ၍ ခြင်း၊ ပူခြင်း လက္ခဏာသည် တစနှင့် တကိုယ်လုံးပြန်၍ ပြီး ချုပ်ပျက်သွားပါသည်။ သာမန်ခြင်း၊ ပူခြင်း၊ လက္ခဏာမျိုး မဟုတ်ပါ။ အခန်းဝင်သကဲ့သို့ ခြင်း၊ ထီးတိန်ပေါ်ဘဲ နေပူကြကြကွင်းပြင်ထဲ လမ်းလျှောက်သကဲ့ သို့ပူပါသည်။ ထို့ထက် လွန်ကဲ၍ မိမိ ခန္ဓာကိုယ်သည် မီး တောက်မီးလျှံ လောင်ကျွမ်းသကဲ့သို့လည်း ပူပါသည်။ မီးစ နှင့် ထိုးတိသကဲ့သို့ တနေရာတည်း အပြင် ပူခြင်း ကိုလည်း ခံရတတ်ပါသည်။ ဤသဘာဝ များသည် တေဇောဂေါတိ၏ ဖေါက်ပြန်သော လက္ခဏာ အမှုအရာများ ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) အာပေါဂေါတ်သည် ဖွဲ့စည်းမှုနှင့် စီးယိုမှုလက္ခဏာ ဖြစ်သော ရေဂေါတ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ သာမန် အားဖြင့် ရေနှင့် ရေခဲသဘောမျိုး ဖြစ်ပါသည်။ တရားထိုင်နေသော ယောဂီ၏ အသွင်သဏ္ဍာန် လက္ခဏာကို လေ့လာလျှင် အာပေါဂေါတ် ဖေါက်ပြန် ခြင်းကြောင့် ပါးစပ်တွင်း၌ သွားရည် များ တဖြည်းဖြည်း ထွက်လာပါမည်။ ထိုသွားရည်များ ပါးစပ် တခုလုံးပြည့်ပြီး အပြင်ဘက်သို့ ယိုစီးထွက်လာ ပါသည်။ ထိုနည်းတူစွာ လည်ချောင်း တွင်းမှ၎င်း၊ ဝမ်းတွင်းမှ၎င်း၊ ထွက်လာသော အရည်များသည် ပါးစပ်မှ တပြိုင်တခေါင်း မြောက်များစွာ ယိုစီးလာပါတော့သည်။ ဤအခြင်း အရာ သည် စီးယိုအာပေါ၏ လက္ခဏာပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဖွဲ့စည်း အာပေါ လက္ခဏာမှာ အသက်ရှူရ ကြပ်လာ ပါသည်။ ရင်ကြပ်သော ဝေဒနာ ခံစားရသကဲ့သို့ ကြပ်တက်လာပါ သည်။ အသက်ရှူမှားတတ်ပါသည်။ လည်ချောင်းဝ တစ် သလို-ဆို သလို ခံစားရတတ်ပါသည်။ ဤသဘာဝ များသည်

အာပေါဓါတ် ဖေါက်ပြန်သော အမူအရာ လက္ခဏာများ ဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) ပထဝီ တည်းဟူသော မြေဓါတ် လက္ခဏာသည် ခက်မာခြင်းနှင့် နူးညံ့ခြင်းများဖြစ်ပါသည်။ တရားထိုင်သော ယောဂီတွေ့ကြုံရသော လက္ခဏာများမှာ ကိုယ်ခန္ဓာ ခက်မာခြင်း၊ နူးညံ့ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော နာကျင်ကိုက်ခဲသည့် လက္ခဏာများဖြစ်ပါသည်။ တရားထိုင်သော အခါ၌ ကိုယ်ခန္ဓာ တနေရာမှစ၍ ပေါ်လာ ပါသည်။ များသောအားဖြင့် ကြမ်းနှင့် ခြေထောက် ထိသည့်နေရာမှ စ၍ ပေါ်တတ်ပါသည်။ ပထဝီဓါတ် ဖေါက်ပြန်ခြင်းသည် အခြားသောဓါတ်များထက်ပြင်းထန်လှပါသည်။ ရှေ့ဦးစွာ အနည်းငယ်ဖေါက်ရာမှ တစတစဖြင့် တိုးတက်ပြင်းထန်လာ ပါသည်။ တရား တထိုင်တွင် တနေရာ ထည်းကို ဖိ၍မနှိပ် စက်ပါ။ ကိုယ်ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်း နေရာအနှံ့အပြားသို့ လှည့်ပတ်ပြီး ဖြစ်တတ်ပါသည်။ အံ့ကြိတ်ပြီး မေးစေ့ သွားသကဲ့သို့ ခံစားရပါသည်။ နောက်ဆုံး ဝေဒနာ ချုပ်ခါနီးကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း အပ်ချစရာ နေရာမရှိလောက်အောင် စူးစူးဝါးဝါး ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဖေါက်ပြန်ပါသည်။ အော်ဟစ်၍ ဝိုချင်လာအောင် ပြင်းထန်ပါသည်။ ရင်များလည်းတုန်လာပါသည်။ ဤအချိန်၌ ဇွဲသတ္တိ အရေးကြီးပါသည်။ ယောဂီအား အခြားပုဂ္ဂိုလ် တဦးက ကြည့်နေလျှင် သနားစရာ ကောင်းလောက်အောင် မျက်နှာရှုံ့မဲ့နေသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ နောက်ဆုံး ဤခံစား နေရသော ဝေဒနာသည် ရုတ်တရက် ချုပ်ပျက်သွားပါသည်။

ကာယခန္ဓာ ချုပ်ပျက်ခါနီး တွေ့ရမည့်ခါတ်

ဤသို့ ခါတ်လေးပါးတွင် ယောဂီအား ခါတ်တပါးက ဦးဆောင်၍ ဖောက်ပြန်နေသည်ကို သတိပြုပါ။ ကာယခန္ဓာ ချုပ်ပျက်သောအခါ၊ တရားထိုင်စဉ်က ရှေးဦးစွာတွေ့ရသော ခါတ်၏ ဖောက်ပြန်မှုကိုပင် ရင်ဆိုင်ရပါမည်။ ထို့ကြောင့် ရှေးဦးစွာ ဖောက်ပြန်သော ခါတ်၏သဘောကို ပိုင်အောင် တရားရှုပါလေ။ ခါတ်၏သဘောသည် ခန္ဓာအတွင်း အမျိုး မျိုး ဖြစ်ချင်သလိုဖြစ်ပြီး ပျက်ချင်သလို ပျက်ကြပါသည်။ ဤ လေးပါးသော ခါတ်များသည် ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ တည်းဟူသော ထောက်ပံ့မှု ရသလောက် အစဉ်မပြတ် လျှင်မြန်စွာ ဖြစ်လိုက်ပျက်လိုက် မရပ်မနား ဖျက်ပြားနေ ပါသည်။

ဝေဒနာ တက်လာလျှင် ဝင်လေထွက်လေ
ပြောင်းပေးရန်နည်း

ခါတ်လေးပါး၏ ဖောက်ပြန် တတ်သော သဘာဝများ ကို ထိုက်သင့်သည့် အားလျော်စွာ နားလည်ပြီးနောက် ယခုဆက်လက်၍ တရားအားထုတ်ပုံ နည်းနာနိဿယများကို မှတ်သားရန် လိုပေသည်။

ယောဂီ ခန္ဓာကိုယ်၌ ခါတ်ဖောက်ပုံကို သတိပြုပါလေ။ ခါတ်အနည်းငယ် ဖောက်လျှင် နှာသီးဝမှ လေကို အနည်း ငယ်ရှုပါ။ ခါတ်ဖောက်ခြင်း အနည်းငယ်ပြင်းထန်လာလျှင် အနည်းငယ်တိုး၍ ဝင်လေထွက်လေကိုခတ်ဆတ်ဆတ်ရှုပါ။ ထို့ထက် ပြင်းထန်လွန်းလျှင် ဝင်လေထွက်လေကို ပြင်းထန်

စွာရှုပါ။ နှာသီးဝက အသိမလွတ်ခြင်းသည်၊ သမာဓိ ဖြစ်သည်ဟု ခေါ်ပါသည်။ ရုပ်ဖောက်ပြန်ရာသို့ စိတ်ညွတ်နေခြင်းသည် နာမ်တရား ဖြစ်ပါသည်။ ငါ့စွဲမပါ ရုပ်တရားဖောက်ပြန်သည်ကို သိနေခြင်းသည် ပညာဉာဏ်ဖြစ်ပါသည်။ ပညာနှင့်သမာဓိ ဆတူ ညီတူ ညီမျှ ရှိပါမှ တရားအရ လွယ်ပါသည်။ တကြောင်း တည်းသော ခရီးသွားရာ မည်ပါသည်။ ဓါတ်ဖောက်မှု ပြင်းထန် သည်ထက် ပြင်းထန်လာသောအချိန်သည် ယောဂီအဘို့ အရှုံးအနိုင် ဆုံးဖြတ်မည့် တံခွန်စိုက် ပြိုင်ပွဲ ဝင်ရောက်ချိန် ဖြစ်နေသည်ကို သတိပြုပါလေ။

သဒ္ဓါနှင့်စွဲ အရေးကြီးပြီ

ဤကဲ့သို့ ဝေဒနာ ပြင်းထန် နေချိန်သည် လှေပြေးနေသည်နှင့်တူပါသည်။ လှေပြေးနေသမျှ လိုရာခရီးသို့ မကြာမီ ဆိုက်ရောက် ပါတော့မည်။ ထိုအချိန်အခါတွင် လှော်တက်ကျိုးသွားပါက လိုရာခရီးမရောက်ဘဲ ရေစိုန်မျော သွားပါလိမ့်မည်။ ဤအခါ တရားတော်ကို ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါစိတ် အရေးကြီးပါသည်။ သဒ္ဓါနည်းလျှင် တရားနှင့်လွဲပြီး၊ သဒ္ဓါထားလျှင် တရားရပါတော့မည်။

ဝေဒနာ ပြင်းထန်သောကြောင့် ရှေ့စိတ်က ပျက်လျှင် နောက်စိတ်က လွန်းတင်ပေးပါ။ အရေးကြီးပါသည်။ အရိုးကြေကြေ အရေစုတ်စုတ် တရားမရလျှင် မထတော့ပြီ။ သေလိုက သေပါစေဟု အဓိဋ္ဌာန်ချလိုက်ပါ။ မုချအောင်ရပါမည်။ ကြိုးစားက ဘုရားဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ဖြစ်ပျက်ကိုသိရန်

ဤကဲ့သို့ ဝေဒနာ အလူးအလဲခံနေရစဉ် ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်းစိတ်ဖောက်ပြန်သော သဘာဝသဘောကို မမေ့ပါ လေနှင့်။ ဓါတ်တို့မည်သည် ဖြစ်ပြီးကချုပ်ရပါသည်။ မိမိခန္ဓာ တွင်းတွင် ကျဉ်နေပါက ကျဉ်နေတာကိုသိကြပါ။ ကျဉ်- စ အခါ၊ ကျဉ်နေဘုန်းအခါ၊ ပျောက်သွားသောအခါ များ ကို အသိကပ်၍ သိနေပါ။ အစ-အလယ်-အဆုံး- အားလုံး ကိုသိပါ။ အချို့သောယောဂီတို့ ခံစားရသော ဝေဒနာမှာ အသေးမှအစ အကြီးဆုံးအထိ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ လျှင်မြန်စွာ ဝေဒနာတက်ပြီး လျှင်မြန်စွာပြန်ချုပ်ပါသည်။ အချို့သော ယောဂီသည် ဝေဒနာ အတက် နှေးပါသည်။ အတက်နှေး သလောက် အကျလည်း နှေးပါသည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ ဖြစ်ပျက်ပုံ အစမှအဆုံးအထိ သတိထား၍ ရှုပါ။ ဝေဒနာ ဆုံးသည်ကိုသိသောယောဂီသည် အပါယ်လေးရွာသို့ ဘယ် ဘဝသောအခါမျှ မလားရတော့ပါ။ တဒင်္ဂမဂ်ကိုလည်း ရ သည်ဟုသိကြပါ။

တဒင်္ဂမဂ်ဆိုက်ပုံနှင့် ဝေဒနာချုပ်ပုံ

တဒင်္ဂမဂ်ဆိုက်ပုံနှင့် ဝေဒနာချုပ်ပုံအကြောင်းဆက်လက် ဖော်ပြပါမည်။ တရားထိုင်နေစဉ် ယောဂီခန္ဓာ အတွင်း၌ ဓါတ် တပါးပါးက ဦးဆောင်၍ ရှေးဦးစွာ အနည်းငယ် ဖောက်ပြန်ပါသည်။ ထိုနောက် ချုပ်ပျက်သွားပြီး အနည်း ငယ်ပိုကြီးသော ဖောက်ပြန်မှုကို ချက်ခြင်း ဆက်ပြီး တွေ့ရ ပါသည်။ ထိုဖောက်ပြန်မှု ချုပ်ပျက်ပြန်ပြီး ချက် ခြင်း ပင်

ထိုထက်ကြီးမားသော ဝေဒနာနှင့် ရင်ဆိုင်ရပါသည်။ ဤသို့ လျှင် ဝေဒနာ အသေးမှစပြီး အကြီးဆုံးအထိ ဆက်တိုက် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ မပြတ်မစဲ ခံစားရပါသည်။

“မခံသာမှန်ပါကတည်း တရား ခံသာလျှင် သံသရာကြော မျောလိမ့်အများ” ဆိုသကဲ့သို့ မခံသာအောင် နှိပ်စက်သည် ကို ရင်ဆိုင်၍ ပြိုင်ပွဲဝင်ရပါသည်။ မခံသာ၍ အားလျော့လိုက် သော် အရှုံးပေးရာ ရောက်ပါမည်။ တရားမတွေ့နိုင်တော့ ပါလွှဲသွားပါပြီ။ ယခင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဝေဒနာပြင်း လျှင် ပြင်းသလောက် အသက်ပြင်းပြင်းရှူပေးပါ။ ပညာနှင့် သမာဓိ ညှိပေးလိုက်ပါ။ မုချအောင်ရမည်။ အဖိုရှိလျှင် အမရှိသကဲ့သို့ မခံသာဆုံးသော ဒုက္ခဝေဒနာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ပျက်မှုတို့၏ အဆုံးသတ်ရာ အကောင်းဆုံးသော ခံစားချက်တည်းဟူသော ဘာမျှမဖြစ်သည့် အရသာတခုကို ခံစားရပါသည်။ ရုပ်ရော နာမ်ပါ ခေတ္တချုပ် သွားသည့် အလျောက် ဖြစ်ပျက်မှု တိတိကျကျရပ်သွားပါသည်။ အငွေ့ အသက် အရှိန် အနည်းငယ်မျှ မကျန်ခဲ့ပါ။ နာကျင်ကိုက် ခဲသည့် ဝေဒနာ စိုးစိမျှမကျန်သကဲ့သို့ နာမ်ဝေဒနာ လုံးဝ မရှိ။ အလွန်ချမ်းသာ၏။ မကြာမှီက အလွန် ပြင်းထန်သော ရုပ်ဖောက်ပြန်မှုများမှာ၊ ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါ့မလားဟု ယုံမှား ခြင်းဖြစ်လောက်အောင် အစအနများ မကျန်တော့ပါ။ ဤ အခြင်းအရာကို တဒင်္ဂမင် ဆိုက်သည်။ ဝေဒနာချုပ်သည်ဟု ခေါ်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ တဒင်္ဂမင် ဆိုက်ရန် တရား အားထုတ်ရမည့် အချိန်နာရီကို ကန့်သတ်၍ မထားပါ။ သဘာဝ အဖြစ်

အပျက်နှင့် ပါရမီအနုအရင့်ကိုလိုက်၍ အချို့မှာ နာရီဝက် သာသာ ကျင့်ရပြီး အချို့မှာမူကား (၃) နာရီကျော်ကျော် ဝေဒနာ ခံစားရပါသည်။ တရားတထိုင်တည်းနှင့် ဝေဒနာ မချုပ်သူများလည်း ရှိကြပါသေးသည်။ ဆရာတော်၏ ရွှေ မှောက်၌ တရားအားထုတ်သော သူများအနက် ၉၀-ရာခိုင် နှုံးမျှ တရားတထိုင်တွင် တဒင်္ဂမင်ဆိုက်ကြသည်ကို တွေ့ဖူး ပါသည်။ တရား တထိုင်တွင် ဝေဒနာ မချုပ်သူ များမှာ နောက်ထပ် ၂-ကြိမ် ၃-ကြိမ်မျှ ဆရာတော် ရွှေမှောက်၌ အားထုတ်၍ အောင်မြင်သွားကြသ ၍လည်း ရှိပါသည်။

အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ဝေဒနာ ပြင်းထန်စွာ မပေါက်ပြန် သော်လည်း ဖြစ်, စ, လယ်, ဆုံးကို သဘော ပေါက်သည် အထိ သိကြပါသည်။ ဝေဒနာ ပြင်းသည် လျော့သည်မှာ ပခေါန မဟုတ်ပါ။ ဝိပဿနာဉာဏ် သာလျှင် အရေးကြီး ပါသည်။ ဝိပဿနာ ဉာဏ်ပါလျှင် ဝေဒနာ ပြင်းသူနှင့် မပြင်းသူ အကျိုးတူ ရပါသည်။ တရားမထိုင်ဘဲ မှန်းဆ သော အသိမျိုးနှင့် ကွာခြားပါသည်။

မဟာ သောတာပတ္တိမဂ်သို့

ဝေဒနာကို ပြီးဆုံးအောင် လိုက်ဘူးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆက်လက်၍ သောတာပတ္တိ မဂ်ကြီးဆိုက် အောင် ကျင့်ကြံ အားထုတ်ရပါသည်။ တရားတက်စဉ်မှာ ယခင်လမ်းအတိုင်း ဖြစ်သော်လည်း သမာဓိနှင့် အသိတရား ပိုလာပါသည်။ အသိစိတ်နှင့်အမျှ တရားရပါသည်။ ဝေဒနာလည်း ပြင်းရာ မှ တစတစ နှုံးသွားပါသည်။ မနားမနေ အားထုတ်မှု

ကြောင့် ဓါတ်လေးပါး၏သဘောလက္ခဏာ၊ ရုပ်နာမ်တို့၏ ဖောက်ပြန်ပုံကို ပညာသိကိုယ်တိုင်သိ ကြေညက်နေပါသည်။

သေ့ကျင့်နည်းမှာ။ ယခင်ဖော်ပြခဲ့ ပြီးသည့် အတိုင်း အာနာပါနကိုပင် ဆက်လက်အားထုတ်ရပါသည်။ ယခင် တွေ့ကြုံခဲ့ရသည့် တဒင်္ဂမဂ်ကို အကြိမ်ပေါင်း များစွာ တွေ့ကြုံသည်အထိ ဆက်လက်အားထုတ်ပါ။ တရား တခါထိုင်လျှင် လေး-ငါးကြိမ်ထက်မနည်း ဝေဒနာချုပ်အောင် ကြိုးစားပါ။ အချိန်အားဖြင့် သုံးနာရီ ကြာအောင် တဆက်ထည်းအားထုတ်ပါ။ ပါရမီရင့်သူများမှာ တထိုင်ထည်းနှင့် တရားထူးတွေ့နိုင်ပါသည်။ ပါရမီရင့်သူများမှာ တနေ့(၃) ကြိမ်အားထုတ်လျှင် တလအတွင်း တရားထူးရနိုင်ပါသည်။

သမာဓိလွန်ခြင်း လက္ခဏာ

တရားအားထုတ် နေစဉ် သမာဓိ လွန်ကဲ နေလျှင် ဝိပဿနာပညာမဟုတ်၊ ဇာတ်လမ်းပမာ နတ်ရွာနတ်နန်းများတွင် ပျော်မွေ့ခြင်း၊ ရုပ်ထုတော် ဆင်းထု တော်များ လှည့်လည်ဖူးမျှော်ခြင်း၊ ထို့ပြင် ကြေနပ်မှု အာရုံထဲ ပျော်ပွဲဝင်နေ တတ်ပါသည်။ စိတ်ကူးယဉ်ပြီး လေထဲ တိုက်အိမ် ဆောက်နေပါသည်။ တခါတရံ ခန္ဓာမှာ ဝေဒနာမတွေ့၊ မနာမကျင် မကိုက် မခဲ ထိုင်တိုင်းကောင်းပြီး ငြိမ်းချမ်းနေတတ်ပါသည်။ အနီ-အဝါ-အစိမ်း-အပြာအရောင်မျိုးစုံကိုလည်း မြင်နေရတတ်ပါသည်။ ထိုအခြင်းအရာများသည် ဖြစ်-ပျက်ဝိတ်သော လက္ခဏာများဖြစ်ပါသည်။ ဝိပဿနာအရာမဟုတ်၊ ဝိပဿနာသည် ရုပ်နာမ် ခန္ဓာအတွင်းမှာသာ ရှိပါသည်။ ခန္ဓာအပြင်မှာ တရားမရှာရပါ။

သမာဓိ အားနည်းခြင်းလက္ခဏာ

သမာဓိ အားနည်းနေပြန်လျှင်လည်း တရားမရနိုင်ပါ။ နာကျင်ကိုက်ခဲ ဝေဒနာ တက်လာလျှင် စိတ်ပျက်ပါသည်။ အားလျော့လာပါသည်။ နောက်ဆုံး အရှုံးပေးပြီး ထသွားတတ်ပါသည်။ သမာဓိအားနည်းသောအခါ ကုစားရန်နည်းမှာ သဒ္ဓါတရားပင် ဖြစ်ပါသည်။ သဒ္ဓါရှိမှ ဝိရိယရှိမည်၊ ဝိရိယရှိမှ-သတိရှိမည်၊ သတိရှိမှ- သမာဓိ ခြံမည်၊ သမာဓိခြံမှ- ပညာတက်မည်။ “အသစ်ကိုလဲ ကြော်ရ- အကောင်းကိုလဲ မပြန်ရ-” ဆိုသည့်ဆောင်ပုဒ်လက်ကိုင်ထားပါလေ။ ပစ္စုပ္ပန် ဘည့်တည့်၊ နှာသီးဝဋ် အသိကပ်ထားပါ။

နာမ်သဘာဝ

ဤသို့လျှင် နှာသီးဝဋ်မှာ အသိ မလွတ်စေဘဲ ဝင်လေ ထွက်လေနှစ်ပါးကို ဝင်တာသိ၊ ထွက်တာသိ၊ ထိတာသိ၊ အသိမြဲနေရပါသည်။ သိမှုသည် နာမ်တရား ဖြစ်ပါသည်။ ဤနာမ်တရားသည် တနေရာ ထည်းတွင် ကြာကြာ မနေပါ။ ရုပ်ဖောက်ပြန်ရာသို့ ထွက်ခွာသွားပါမည်။ နာမ်၏သဘောမှာ ဝေဒနာရှိရာ ညွတ်တတ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် “ဒွိနာမ်လဲ ချုပ်မြဲဓမ္မတာ” ဟု စပ်ဆိုထားပါသည်။ နှာသီးဝဋ်မှာ ‘ဖြစ်’နေသော နာမ်တရားသည် ချုပ်ပျက်ပြီးရုပ်ဖောက်ပြန်ရာသို့ သဘာဝအလျောက် ကူးပြောင်း သွားပါသည်။ တနည်း နှာသီးဝဋ်မှာ အသိလွတ်ပြီး နာကျင်ကိုက်ခဲဘက်သို့ အသိရောက်သွား ပါသည်။ တနည်းဆိုသော် ချုပ်သွားပါသည်။ ပျက်သွားပါသည်။ နှာသီးဝဋ် ချုပ်ပျက်သော နာမ်

တရားသည် ရုပ်ဖောက်ပြန်ရာသို့ ညွတ်လာသောအခါ၊ ရုပ်ဖောက်ပြန်ရာ၌ နာမ် 'ဖြစ်' လာပါသည်။ တနည်း ဇာတိပေါ်လာပါသည်။ ဤသို့ပင် နာမ်တရားသည် ဟိုရွှေ၊ ဒီပြောင်း ဖြစ်လိုက်၊ ပျက်လိုက်၊ မရပ်မနား လည်ပတ် နေပါသည်။ ထိုအခြင်းအရာကိုပင် သံသရာစက် လည်နေသည်ဟု သိကြပါလေ။ မနေမနား လည်ပတ် နေသော နာမ်တရား ထဲမှာ ငါဆိုသည့်အတ္တဘောကို ရှာဖွေကြည့်ကြပါ။ သူ့သဘောနှင့် သူဖြစ်ပျက်နေခြင်းမှ အပ ဘာမျှ ရှာမတွေ့ပါ။ မည်သူမျှလည်း ထိန်းသိမ်း၍ မရပါ။ ဖြစ်ပျက်မှု ထိန်းသိမ်းရန် ဆက်လက် ကြိုးစားရပါမည်။ မဖြစ်မပျက်သည့်အခြင်းအရာကို နောက်ပိုင်း၌ တွေ့ရပါမည်။

ရုပ်သဘာဝ

နာမ် တရားသည် ထားရာမနေ။ သဘာဝ အလျောက် ဟိုပြောင်း ဒီရွှေ ဖြစ်ပျက်နေသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ရပြီ။ ထိုအချိန် မှာပင် ဓါတ်လေးပါး ဖွဲ့စည်းထားသည့် ရုပ်ခန္ဓာ အတွင်း၌ ဖြစ်ပျက်နေသည့် အခြင်းအရာများကို လေ့လာ ကြပါကုန်။ ဤခန္ဓာကြီး၌ ခံစားမှု၊ စံစားမှု ဟူသမျှကို ဝေဒနာဟုခေါ်ပါသည်။ စံစားမှုသည် ဝေဒနာဖြစ်သော်လည်း တရားမရမီ သုံးသပ်လျှင် သမာဓိ မရနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် ခံစားမှုဝေဒနာကို စတင်လေ့လာရပါမည်။ လူတယောက်သည် သာမန် အားဖြင့် ပထဝီ-ဘေဇော-အာပေါ-ဝါယော-ဓါတ်လေးပါး မျှတနေစဉ် ဝေဒနာ၏သဘောကို မသိပါ။ ဖျားနာ၍ မကျန်းမာသောအခါ၊ ဝေဒနာ၏ သဘောကို သိပါသည်။ ဓါတ်မိနွေ့ ဆရာအသိက ဝေဒနာသဘောကို လူမမာထက်

ပို၍သိပါသည်။ ထို့ထက် တရားအားထုတ်သောအခါ၌၊ အကာလိကော- တရားဂုဏ်တော်၏ အာနုဘော်ကြောင့်၊ ဝေဒနာ၏သဘောကို ဝိပဿနာဉာဏ်သိဖြင့် ထင်ထင်ရှားရှားသိပါသည်။ ပုပ္ဖိလ်အလိုက် ဓါတ်လေးပါးအနက်၊ ဓါတ်တပါးက ထင်ရှားစွာ ဖောက်ပြန် ပြပါသည်။ လေဓါတ် ဖောက်ပြန်သော ယောဂီသည်၊ တရားထိုင်စဉ် ကိုယ်ခန္ဓာ လှုပ်ရှားမှု၊ ထောက်ကန်မှု၊ စသည်တို့ကို တွေ့ရပါသည်။ ပထဝီဓါတ် ဖောက်ပြန်သော ယောဂီသည်၊ နာကျင်၊ ကိုက်ခဲ၊ တင်းမာခြင်း ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ထို့အတူ တေဇောသဘော- အာပေါသဘော- တို့မှာလည်း ပေါ်လာမြဲ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုသို့ဝေဒနာ ပေါ်လာသောအခါ နာကျင်၊ ကိုက်ခဲ၊ လှုပ်ရှားထဲ၌ ငါ၊ ပါမပါ စစ်ကြည့်ကြပါ။ နှာသီးဝ အသိကိုလည်း မလွတ်ပါစေနှင့်။ ငါ၊ မပါကြောင်း ဝိပဿနာဉာဏ်ကြောင့် သိရပါမည်။ သို့သော် သညာ၏လှည့်စားချက်ကြောင့် နာတာငါဘဲဟု အမှတ်မှားတတ် ပါသေးသည်။ နာသည်ဟု သတ်မှတ်နေစဉ်ပင် ဝေဒနာ ရပ်စဲမသွားပါ။ သူ့သဘောသူဆောင်ပြီး အမျိုးမျိုးဖောက်ပြန် နေပါသည်။ ထိုအခါ ဓါတ်လေးပါး ဖွဲ့စည်းထားသည့် ရုပ်သဘောကို ရိပ်စားမိအောင် ဘမ်းပါ။ ငါးပွက်ရာ ငါးစာချလျှင် ငါးမရသကဲ့သို့ ဝေဒနာပေါ်တတ်သော နေရာကို ခန့်မှန်းပြီး အာရုံမပြုရန် သတိထားပါ။ ချောင်းဝမှာ ချိုင်းကရပ်နားပြီး ပေါ်လာသောငါးကို ဘမ်းသကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်လာသော ခဏ၊ ဝေဒနာပေါ်ဆဲခဏ၊ ဝေဒနာ နှင့် ချုပ်ငြိမ်းသွားသော

ခဏ ဝေဒနာများကို သိရုံမျှ အသိကပ်ထားပါ။ ဤခန္ဓာ အတွင်း ဝေဒနာ အများသည် ဖြစ်ပေါ်ချင်သော နေရာမှ ဖြစ်ပေါ် နေပါလိမ့်မည်။ ဝေဒနာ ဖြစ်ပြီးသော နေရာနှင့် မဖြစ်သေးသော နေရာများကို မရှုရပါ။ ဖြစ်ပြီးသော ဝေဒနာနှင့် မဖြစ်သေးသော ဝေဒနာရှုခြင်းမှာ စိတ်ကူးယဉ် မျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ ပရမတ်မဖြစ်ပါ။

ပထဝီ- တေဇော- အာပေါ- ဝါယော ဓါတ်လေးပါး ဖေါက်ပြားသောအခါ လူသတ္တဝါတို့သည်၊ ထိုဒဏ်ချက်ကို ခံရသည်မှာ ဓမ္မတာပင်ဖြစ်ပါသည်။ တရား အားထုတ်စဉ် တွေ့ကြုံရသော ရုပ်ဖေါက်ပြန်မှုမှာ မချိတင်က သေဝှဲဝင် ရမည့်သူကဲ့သို့ ခံစားရပါသည်။ အခံရခက်ပါသည်။ သွက် သွက်လယ်အောင် ဒဏ်ရာဒဏ်ချက် ပြင်းထန် လှပါသည်။ ကြီးစွာသောဒုက္ခကို ခံရတတ်ပါသည်။ ဤအခါ၌ဒုက္ခတရား သည် ဘယ်အထိဖြစ်တတ်သလဲဟု သိလိုသောဆန္ဒ ကြီးစွာ ဖြင့် ဇွဲကောင်းကောင်းထား၍ ခံလိုက်ပါ။

ဇွဲကောင်းကောင်းနှင့် ရုပ်ဖေါက်ပြန်မှုဘက်သို့ တဖက် သတ် အာရုံစိုက် နေပြန်လျှင် ဖြစ်ပျက်၊ ပိတ်သွားတတ်ပါ သည်။ ဖြစ်ပျက် ပိတ်နေလျှင် မူလ- နှာသီးဝက ဝင်လေ ထွက်လေ ထိနေသော “သိ” နေရာကို စိတ်အာရုံ ပြန်ယူ လိုက်ပါ။ ဓါတ်ဖေါက်မှု ဝေဒနာ “သိ”လည်း မပျောက် စေရ။ သတိရှိပါ။ ဤအချိန်သည် ယောဂီအဘို့ တရား လယ်ဆွက်ပြီး စိတ်ပျက်တတ်ပါသည်။ နာကျင်ကိုက်ခဲသော ဝေဒနာအသိနှင့် နှာသီးဝအသိ ဇတူဖြစ်စေရန် ဝေဒနာ

နည်းနေစဉ် နှာသီးဝမှ လေကိုနည်းနည်း ရှူပါ။ နာကျင်
 ကိုက်ခဲသော ဝေဒနာ အနည်းငယ် တက်လာသောအခါ
 ဝင်လေထွက်လေကို အနည်းငယ်တိုး၍ ခပ်ဆတ်ဆတ်ရှူပါ။
 ထိုထက်လွန်ကဲနာကျင်လာလျှင် ထိုထက်တိုး၍ ပြင်းပြင်းရှူ
 ပါ။ ဖြစ်ပေါ်နေသော ဝေဒနာပပျောက်စေရန် အားသွန်၍
 ဖိရှူခြင်း မပြုလုပ်ရာ၊ သဘောပေါက်ရန် ရေးသား ရမည်
 ဆိုလျှင် ဝေဒနာ တကျပ်သား ဖောက်လျှင် တကျပ်ဘိုးမျှ
 အသက်ရှူပါ။ ဝေဒနာနှစ်ကျပ်သားလောက်ဖြစ်လျှင် နှစ်
 ကျပ်ဘိုးမျှ တိုးမြှင့်ရှူပါ။ သို့မှသာလျှင် ဝိပဿနာ ဘာဝနာ
 ပွားများနိုင်ပြီး မပ်ပညာဆိုက်လာပါမည်။ နှာသီးဝ 'ထိ သိ'
 နှင့် ဓါတ်ဖောက်ပြန်သည့် 'ဖြစ် ပျက်' အသိ ၂-မျိုး စလုံး
 ပြိုင်တူသိနေရပါမည်။ တမျိုးယည်းကို သာသိပြီး တမျိုးကို
 မသိဘဲ လွတ်နေလျှင် တသက်စောင်း၍ အချိန်ကြာပါလိမ့်
 မည်။ ဤအဆင့်တွင် စိတ်အစဉ်၌ တခုပြီးမှ တခုသိသော
 အသိဉာဏ်မျိုး မရနိုင်သေးပါ။ နုပါသေးသည်။

ခန္ဓာအတွင်း ဖြစ်ပျက်မှု အလုံးစုံ တွေ့ရပုံ။

ထိုအခိုက်မှာ (✓) ခြိတ်ထားသည့် မျက်စိသည် ကိုယ်
 ခန္ဓာအတွင်း မိမိသန်ရာတက္ကက်ကို အာရုံဖြင့် စိုက်ရှုနေပါ။
 သမာဓိအရှိန် ကောင်းသည်နှင့်အမျှ ခန္ဓာကိုယ်တွင်း၌ ဖြစ်
 ပေါ်နေသမျှကို တွေ့မြင်စွမ်းရှိသည့် အလင်းဓါတ်ကြီး တခု
 ရှေးဦးစွာပေါ်လာပါမည်။ ထိုအလင်းဓါတ် ကြည်လင်သန့်
 ရှင်းလာအောင် လိုမလို ကြား ဆက်လက် အားထုတ်ပါ။
 အလင်းဓါတ်ကိုလိုချင်လွန်းလျှင်မရပါ။ မလိုချင်ပြန်ကလည်း

မရပါ။ အလင်းခါတ် ကြည်လင်လာသောအခါ မိမိခန္ဓာ အတွင်း ဖြစ်ပျက်မှု အလုံးစုံကို မျက်စေ့ ဖွင့်ကြည့် သည် ထက် စုံလင်စွာတွေ့ရပါမည်။ ရှေးဦးစွာ မိမိအာရုံပြုသော နေရာတကွက်တွင် မျက်စေ့ ဖွင့်ကြည့်သကဲ့သို့ အသားအရေ မွေးညှင်းများကိုမြင်လာပါမည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် အရေအောက် လွှာ အသားအဆိုင်အခဲကို မြင်လာပါသည်။ ၎င်းနောက် အကြောအရိုးများ ဆက်ခါ ဆက်ခါ ပေါ်လာ ပါသည်။ နောက်ဆုံး ထိုအသား-အရိုး-အကြောများသည် လှုပ်လှုပ် ရွရွဖယိုဖရဲပျက်စီးနေခြင်းကို ပုံသဏ္ဍာန် အမျိုးမျိုးဖြင့် တွေ့ မြင်ပါမည်။ အချို့က ဖူးဖူး ရောင်ရောင် ပုပ်ပွနေခြင်း၊ ပိုးလောက်များတွယ်နေခြင်း၊ အစုလိုက်၊ အပြုံလိုက်၊ သို့မဟုတ် တခုခြင်းပြုတ်ကျပျက်စီးနေခြင်း၊ လောင်မီးကျနေခြင်း စသည်ဖြင့် ဖြစ်ပျက်သဘောကို ကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်ရပါမည်။ လူ့လောက တခုလုံး အာရုံ ပြုပြန်လျှင်လည်း ဖြစ်ပျက်ကို သာတွေ့နေရပါမည်။ ဤကား စက္ခု၌ရှိသော အကြည်ခါတ် ၏ စွမ်းအားပေတည်း။ ခန္ဓာရုပ်ကို ပသာဒ ရုပ်ဖြင့် ရုပ်ကို ရုပ်ခြင်း ရှုသည်ဟုခေါ်သည်။

ထိုသို့ခန္ဓာဖြစ်ပျက်ကို မျက်စေ့ အကြည်ခါတ်ဖြင့် ကြည့် နေစဉ်မှာပင် ရုပ်ဖောက်ပြန်မှု၌ နာမ်က သဘာဝအလျောက် ရုပ်ပေါ်နာမ်က ညွတ်လျက် ရှိနေပါသည်။ နာမ်သဘော ဖြစ်ပျက်မှုကိုလည်း ဝိဇ္ဇာဉာဏ်က သိနေ ပါသည်။

ထိုအခိုက်မှာပင် နှာခေါင်းမှ ဝင်လေ ထွက်လေသည် ရုပ်တန်၍ မနေဘဲ၊ သဘာဝ အလျောက် ရှု၊ ရှိ၊ က်၍ သူ့

အလုပ် သူလုပ်နေသည်ကို သတိမလွတ်အောင် ထိ သိ သတိ ရှိနေရပါမည်။

ဒုက္ခတရား ထင်ရှားပုံ

ထိုသို့လျှင် (၁)မှိတ်သော မျက်စိက ခန္ဓာကိုယ် တနေရာ ကို ကြည့်။ (၂) နာမ်သဘာဝက ဓါတ်ဖောက်ပြန် ရာသို့ အလိုလိုညွတ်သည်ကို ဝိဇ္ဇာညွှာဏ်ကသိ။ (၃) ဝင်လေထွက် လေက သူ့သဘာဝ ဝင်ထွက်နေသည်ကို စိတ်ကမိအောင် ကပ်ထားပြီး သုံးချက်ညီဝိပဿနာ၊ ဘာဝနာ ပွားနေခြင်း ဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာကို ကိုယ်တိုင်သိ။ ပညာသိ ဖြစ်သောအခါ မဂ်ကြီး တံခါးတချပ် ပွင့်သည်နှင့် တူပေသည်။

ဒုက္ခသစ္စာ ထင်ရှားပုံ

တံခါးတချပ် ပွင့်သည်နှင့် လူဝင်ရန် မခက်တော့ပါ။ ကျန်တချပ်လည်း ပွင့်ပြီး လောကီ နယ်မှ လောကုတ္တရာ နယ်သို့ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက် ပါတော့မည်။ စာရေးနေသည် မှာ အချိန်ကြာပါသေးသည်။ သစ္စာဝိုင်းပါပြီ။ ခန္ဓာဖြစ်ပျက် မှု ဒုက္ခကြီးကို မျက်စေ့ဖြင့် ကြည့်တာထက် တွေ့ချက်များ နေခြင်းသည် မျက်စေ့ အကြည်ဓါတ်ဖြင့် ဝိုင်ဝိုင်နိုင်နိုင် ဒုက္ခ သစ္စာကို မြင်ပါမည်။ ထိုအခါ ဤဒုက္ခသစ္စာ မည်သော တရားတို့သည် ဤရုပ်နာမ်တို့သာလျှင်ဖြစ်သည်။ ဤရုပ်နာမ် ကို ချန်လှပ်၍ ဒုက္ခသစ္စာ ဖွဲ့ဆိုရန်မရှိ-စသည်ဖြင့် ထက်ဝန်း ကျင်မှဝိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီး သိပြီးပြီဟု သိမြင် တတ်သော ပညာမျက်စေ့သည် ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ် လာ၏။ ဤဒုက္ခ

သစ္စာ မည်သောတရားတို့သည် ဤရုပ် ဤနာမ်သာလျှင်၊ ဖြစ်သည်ဟု သိတတ်သော ဉာဏ်သည် ထင်ရှားလာ၏။

ဤဒုက္ခသစ္စာမည်သော တရားတို့သည် ဤရုပ် ဤနာမ်သာလျှင်ဖြစ်သည်ဟု အပြားအားဖြင့် ပိုင်းခြားဝေဖန်တတ်သော ပညာသည် ထင်ရှားလာ၏။ ဤဒုက္ခသစ္စာ မည်သော သဘောတို့သည် ဤရုပ် ဤနာမ်သာလျှင်ဖြစ်သည်။ လောကတခုလုံးသည် ဤရုပ် ဤနာမ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပျက်မဆုံး ဒုက္ခတုံးချည်းပါးဘဲဟု ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ထိုသို့ ရုပ်နာမ်ဒုက္ခကို ပိုင်းခြား သိပြီးသည့် အခြားမဲ့၌ ဒုက္ခ၏ အရင်း အမြစ်သည် ရုပ်နာမ်ကို တွယ်တာမိခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ရုပ်နာမ်သည် သူ့သဘောနှင့်သူ ဖြစ်ပျက်နေရာ ငါနှင့်မဆိုင်ဟု ပိုင်ပိုင်သိပြီး ရုပ်နာမ်ကို စိတ်ကမတွယ်တာ (တနည်း) ခန္ဓာကိုယ်ကို မတွယ်တာဘဲ ယတိပြတ်ပညာက ဖြတ်လိုက်သည်။ တရားထိုင်သော ယောဂီသည် ဤအခိုက်၌ပင် ရုပ်ရော နာမ်ပါစက္ကန်ပိုင်းမျှ ချုပ်ငြိမ်းသွား၏။ တရားချပြီး ဆင်ခြင်သောအခါ ပို၍ထင်ရှားပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ လှစ်ခနဲ သတိလွတ်သလိုဖြစ်ပြီး မူလခံစားနေသော ဝေဒနာ အပေါင်းတို့သည် ပျောက်ခြင်းမေ့ ပျောက်ကွယ်သွားကြ၏။

တနည်း၊ အဖြစ်အပျက် သံသရာစက် ခေတ္တရပ်တန့်သွားပါသည်။ ထို နောက် ဗိတ်ပါ ကြည်လင်ခြင်း ကိုယ်၏ပေါ့ပါးခြင်းများဖြစ်၍နေ၏။ အလွန်ချမ်းသာပါသည်။ စာဖွဲ့ရန် မစွမ်းပါ။

ဤသို့တရားအားထုတ်ပါလျှင် မုဒ္ဒတာသာဝင်တို့၏ ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်သို့ ရောက်ရှိနိုင်ပါသည်။ သံသရာဝဲဩဇာအတွင်း နစ်မွမ်းခြင်းဘေးမှ ဝေးနိုင်ပါမည်။

လောက၌ အဖိုရှိလျှင် အမရှိ၏။ အရှေ့ရှိလျှင် အနောက်ရှိ၏။ ဖြစ်ပျက်ရှိက မဖြစ်မပျက်ရှိသည်ကို ကိုယ်တိုင် သိနိုင်၏။ စာမဖွဲ့တတ်ပါ။

အနာဂါမိမဂ်သို့ ရောက်သော အခါ သစ္စာပိုင်းပုံမှာ အသေးစိတ်လာပါသည်။ အပြန်အလှန် သုံးသပ်လာပါသည်။ အနာဂါမိအဆင့်မှ အောက်မဂ် အဆင့်များသို့ ကြည့်ပုံ၊ ဉာဏ်အရာ၌ ပြတ်သားလာပုံများကို ဆက်လက် ဖော်ပြပါမည်။ ယခုအဆင့်တွင် ဤမျှလောက်သာ ဖော်ပြလိုက်ရပါသည်။

နိဗ္ဗာန်ဆိုသည်မှာ

နိဗ္ဗာန်ကို အဘယ်သို့ မှတ်အပ်သနည်း၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမည်သို့ မျက်မှောက် ပြုသနည်း ဟူသော အချက်ကို ယောဂီများသိချင်ပေလိမ့်မည်။ ရဟန္တာ ရှင်နာဂသေနသည် မိလိန္ဒပဉ္စာ နိဗ္ဗာနသစ္စိကတ ပညာအခန်း၌ အောက်ပါအတိုင်း ဖြေဆိုသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

နိဗ္ဗာန်ကိုပညာဖြင့် မျက်မှောက်ပြုပုံ။

၁။ မင်းကြီး-ငြိမ်သက် ချမ်းသာ မွန်မြတ်ထသော နိဗ္ဗာန် ဓါတ်သည် ထင်ရှားရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမတော်မူတိုင်း ကောင်းစွာ ကျင့်သောသူသည် သင်္ခါရ တရားတို့ကို သုံးသပ်သည်ရှိသော် ပညာဖြင့် ထိုနိဗ္ဗာန်ဓါတ်ကို မျက်မှောက်

ပြု၏။ မင်းကြီး-ဥပမာ သော်ကား၊ အန္တေဝါသိက တပည့် သည် ဆရာဆုံးမ သွန်သင်တိုင်းကျင့်၍ အတတ်ကို ပညာဖြင့် မျက်မှောက်အာရုံပြု နိုင်သကဲ့သို့ ထိုအတူ ဘုရားရှင် သွန် သင် ဆုံးမ တော်မူတိုင်း ကောင်းစွာ ကျင့်သော သူသည် နိဗ္ဗာန်ကို ပညာဖြင့် မျက်မှောက်ပြုနိုင်၏။

နိဗ္ဗာန်ကို အဘယ်သို့ မှတ်ယူအပ်သနည်း

၂။ ထိုနိဗ္ဗာန် ဓါတ်ကို အဘယ်သို့ မှတ်အပ် သနည်းဟူမူ မင်းကြီး-နိဗ္ဗာန်ဓါတ်ကိုနှိပ်စက်ခြင်းမရှိသော အားဖြင့်၎င်း၊ ဥပဒ္ဒေဝါမရှိသောအားဖြင့်၎င်း၊ ဘေးမရှိသောအားဖြင့်၎င်း၊ ရန်မရှိသော အားဖြင့်၎င်း၊ ငြိမ်သက်သော အားဖြင့်၎င်း၊ ချမ်းသာသော အားဖြင့်၎င်း၊ နှစ်သက်သော အားဖြင့်၎င်း၊ စင်ကြယ်သော အားဖြင့်၎င်း၊ ချမ်းမေ့သော အားဖြင့်၎င်း၊ မှတ်အပ်၏။

(က) မင်းကြီး-ဥပမာ သော်ကား၊ ယောက်ျားသည် များစွာသော ထင်းပုံဖြင့် ပြောင်ပြောင် ပြင်းစွာ တောက် သောမီးသည် လောင်အပ်သည်ရှိသော် မိမိလုံ့လအားထုတ် ခြင်းဖြင့် ထိုမီးလောင်ရာ အရပ်မှလွတ်၍ မီးမရှိရာအရပ်သို့ ဝင်၍ ထိုအရပ်မှ မွန်မြတ်သော ချမ်းသာကို ရလေသကဲ့သို့ ထိုအတူ မင်းကြီး-အကြင်သူသည် ကောင်းစွာကျင့်၏။ ထို သူသည် ယောနိသောမနသိကာရဖြင့် ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ တည်းဟူသော သုံးပါးသော မီးပူခြင်းကို ဖျောက်လွှင့်၍ ချမ်းမြေ့လှစွာသော နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၏။ မင်းကြီး မီးပုံကဲ့သို့ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ တည်းဟူသော မီးသုံးပါး

ကိုမှတ်အပ်၏။ မီးလောင် အပ်သော ယောက်ျား ကဲ့သို့
ကောင်းစွာ ကျင့်သောသူကို မှတ်အပ်၏။ မီးမရှိသော အ
ရပ်ကဲ့သို့ နိဗ္ဗာန်ခါတ်ကို မှတ်အပ်၏။

(ခ) မင်းကြီး-ဥပမာတနည်း သော်ကား၊ မြွေကောင်
ပုတ်၊ ခွေးကောင်ပုတ်၊ လူကောင်ပုတ် တို့ကို စွန့်ပစ်ရာ အရပ်
သို့ ရောက်သော အကောင်ပုတ်ဖြင့် နှောက်ရှက်သောအရပ်
သို့ ပင်ရောက်သောသူသည် မိမိ၏လုံ့လအားထုတ်ခြင်းဖြင့်
ထိုအကောင်ပုတ် ရှိရာအရပ်မှလွတ်၍ အကောင်ပုတ်မရှိရာ
အရပ်သို့ ဝင်၍ ထိုအရပ်၌ ချမ်းသာကို ရသကဲ့သို့၊ မင်းကြီး
ထို့အတူ အကြင်သူသည် ကောင်းသောအကျင့်ရှိ၏။ ထိုသူ
သည် ယောနိသော မနသိကာရဖြင့် ကိလေသာ တည်းဟူ
သော အကောင်ပုတ်ကို ဝေးစွာလွှင့်လိုက်၍ မွန်မြတ်သော
နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မျက်မှောက်ပြု၏။ မင်းကြီး- အကောင်
ပုတ်ကဲ့သို့ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်တို့ကို မှတ်အပ်၏။

(ဝ) မင်းကြီး-ဥပမာ တနည်းသော်ကား၊ ကြောက်
ထိတ်သန့်သော တုန်လှုပ်ဖောက်ပြန်သော စိတ်ရှိသော သူ
သည် မိမိလုံ့လ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ထိုတုန်လှုပ်ရာ အရပ်မှ
လွတ်၍ မြဲမြံခိုင်ခန့် မတုန်မလှုပ် ဘေးမရှိသော အရပ်သို့
ဝင်၍ ထိုအရပ်၌ မွန်မြတ်သော ချမ်းသာကိုရသကဲ့သို့ ထို့
အတူ မင်းကြီး-အကြင်သူသည် ကောင်းစွာကျင့်၏။ ထိုသူ
သည် ယောနိသော မနသိကာရဖြင့် ကိလေသာ တည်းဟူ
သော ကြောက်ထိတ်သန့်ဘွယ်ဘေးကို ဝေးစွာခွါ၍ မွန်မြတ်
သော နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၏။ မင်းကြီး-ဘေးကိုကဲ့သို့၊

ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိ၊ မရဏာ၊ တရားကိုစွဲ၍ တပြောင်းပြန်ပြန် သံသရာ၌ ဖြစ်ရသော ဘေးကိုမှတ်အပ်၏။ ကြောက်သော ယောက်ျားကဲ့သို့ ကောင်းစွာ ကျင့်သောသူကို မှတ်အပ်၏။

(ဃ) မင်းကြီး-ဥပမာ တနည်းသော်ကား၊ ယောက်ျား သည် ညစ်နွမ်းသော၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိသော၊ ညွှန်ပျောင်း အရပ်၌ လဲသည်ဖြစ်၍ မိမိလုလွှ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ထိုရှ် ညွှန်ကိုဆေး၍ အညစ်အကြေးမရှိ စင်ကြယ်သောအရပ်သို့ ရောက်၏။ ထိုအတူ မင်းကြီးကဲ့သို့ ကောင်းသောအကျင့် ကိုကျင့်၏။ ထိုသူသည် ယောနိသော မနသိကာရဖြင့် ကိလေသာ တည်းဟူသော အညစ်အကြေးမှ ကင်းစင်၍ မွန် မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၏။ မင်းကြီး-ညွှန်ပျောင်း ကဲ့သို့ လာဘ်သတ္တဘာ ကျော်အောင်ခြင်းကို မှတ်အပ်၏။ ညွှန် ပျောင်းသို့ရောက်သော ယောက်ျားကဲ့သို့ ကောင်းစွာ ကျင့် သောသူကို မှတ်အပ်၏။ စင်ကြယ်သောအရပ်ကဲ့သို့ နိဗ္ဗာန် ကို မှတ်အပ်၏။

နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုပုံ

မင်းကြီး- ကောင်းစွာ ကျင့်သောသူသည် ထိုနိဗ္ဗာန်ကို အဘယ်သို့ မျက်မှောက်ပြု လေသနည်းဟူမူ၊ မင်းကြီး- အ ကြင်သူသည် ကောင်းစွာကျင့်၏။ ထိုသူသည် သင်္ခါရတရား တို့၏ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းကို သုံးသပ်၏။ ဖြစ်သော သင်္ခါရ တရားကို သုံးသပ် ဆင်ခြင်သော် ထိုသင်္ခါရတရား၌ ဇာတိ တရား ရှိခြင်း၊ ဇရာ တရားကိုမြင်၏။ ဗျာဓိတရားကို မြင်၏။

မရဏတရားကိုမြင်၏။ ထိုသင်္ခါရတရား၌ တစုံတခုစိုးစဉ်းမျှ ယူအပ်သည်ကိုမမြင်။

မင်းကြီး-ဥပမာ သော်ကား၊ ယောက်ျားသည် တနေ့ ပတ်လုံး ပူစေအပ်သော ပြောင်ပြောင်တောက်သော သံတွေ့ ခဲသည်ရှိ၏။ ထိုသံတွေ့ခဲ၌ အစမှ၎င်း၊ အလယ်မှ၎င်း၊ အဆုံးမှ ၎င်း၊ စိုးစဉ်းမျှ တစုံတခုကို ကိုင်ယူအပ်သော အရပ်ကိုမမြင် သကဲ့သို့ ထိုအတူ မင်းကြီး-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သင်္ခါရ တရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို သုံးသပ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုသို့ သုံးသပ်သော ထိုသင်္ခါရတရား၌ ဇာတိတရားကိုမြင်၏။ ဇရာ တရားကိုမြင်၏။ ဗျာဓိတရားကို မြင်၏။ မရဏတရားကိုမြင်၏။ ထိုသင်္ခါရတရား၌ တစုံတခုသော ချမ်းသာကို၎င်း၊ သာယာ အပ်သည်ကို၎င်း မမြင်။ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး၊ သုံးပါးကို ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်သော် တစုံတခုစွဲလမ်းအပ် ယူအပ်သည်ကို မမြင်။ ထိုသို့ယူအပ်သည်ကို မမြင်သော သူအား စိတ်၌ မမေ့လျော့ခြင်းသည် ကောင်းစွာတည်၏။ ကိုယ်၌ပူပန်ခြင်း သည် သက်ရောက်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုးကွယ်ရာမရှိသည် ဖြစ်၍ ဘဝတို့၌ငြီးငွေ့၏။

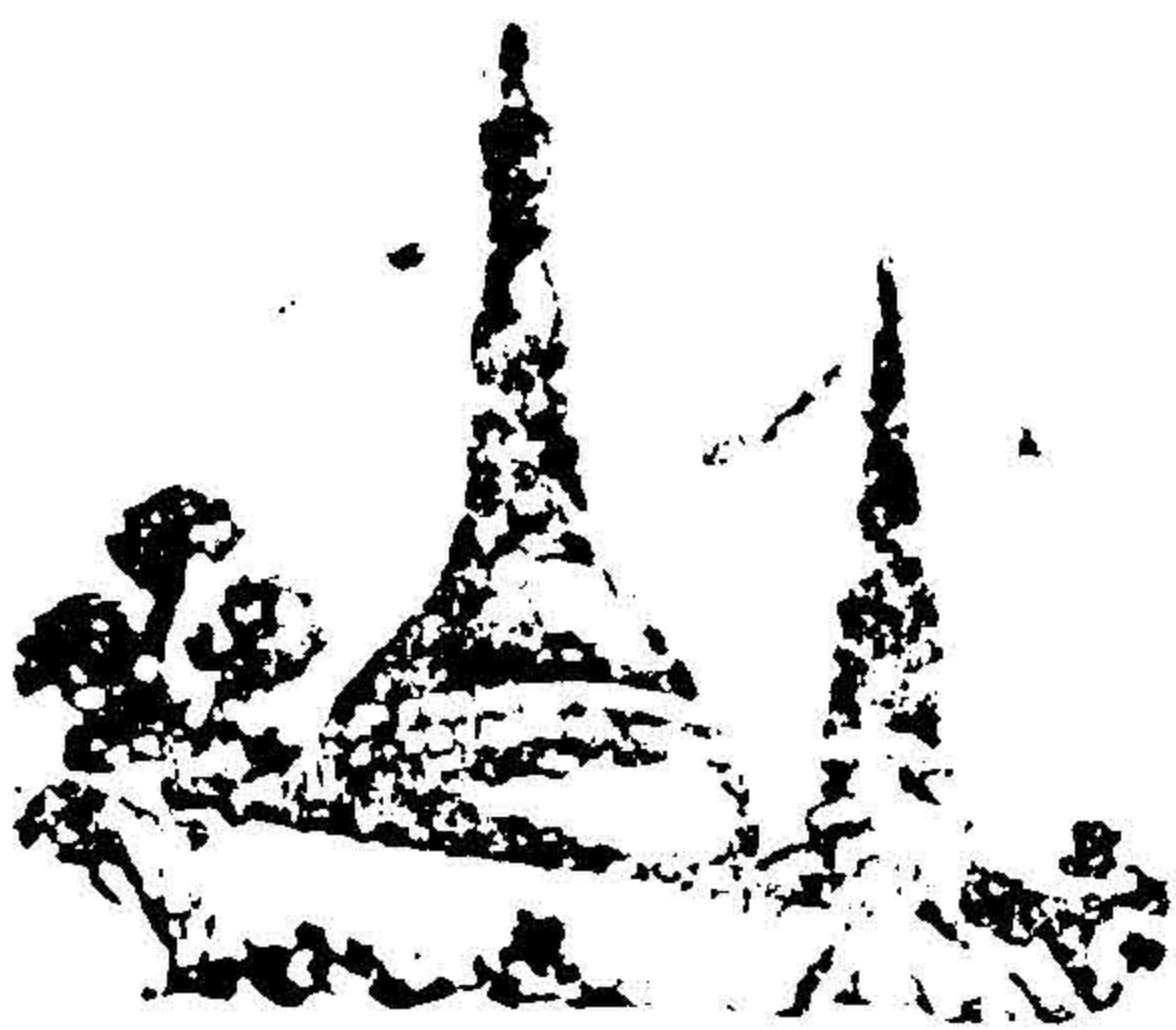
မင်းကြီး-ဥပမာသော်ကား၊ ယောက်ျားသည် အလျှံ ပြောင်ပြောင် တောက်သော မီးပုံကြီးသို့ဝင်ရောက်အံ့။ ထို ယောက်ျားသည် ထိုမီးပုံကြီး၌ ကိုးကွယ် ဆောက်တည်ရာ မရ၍ မီးပုံကြီး၌ ငြီးငွေ့ရာဖြစ်သကဲ့သို့ ထိုအတူ မင်းကြီး သင်္ခါရတရား၌ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးမှ စွဲလမ်းအပ် ယူအပ် သည်ကိုမမြင်။ ထိုသူ၏စိတ်၌ မမေ့လျော့ခြင်းသည် အမြဲ တည်၏။ ကိုယ်၌ပူပန်ခြင်းသည် သက်ရောက်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်

သည် ကိုးကွယ်ဆောက်တည်ရာမရှိသည်ဖြစ်၍ ဘဝသုံးပါး
 တို့၌ ငြီးငွေ့၏။ ထိုသင်္ခါရတရား၏ ဖြစ်ခြင်း၌ ဘေးကိုမြင်
 လေ့ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသို့သော စိတ်သည်ဖြစ်၏။
 ဤသင်္ခါရတရားသည် ပြင်းစွာလောင်၏။ ပူပန်၏။ ပြောင်
 ပြောင်တောက်၏။ များစွာသော ဆင်းရဲခြင်းရှိ၏။ များစွာ
 သော ပင်ပန်းခြင်းရှိ၏။ သင်္ခါရတရား၏ မဖြစ်ရာ အကြင်
 နိဗ္ဗာန်သည်ကား၊ ခပ်သိမ်းသောဘေးတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်၏။
 ခပ်သိမ်းသော ဥပါဒ်တို့၏ လွတ်ရာဖြစ်၏။ တဏှာ၏ ကုန်ရာ
 ဖြစ်၏။ ရာဂမရှိ ဝဋ်တရား၏ ချုပ်ရာဖြစ်၏။ ဤနိဗ္ဗာန်သည်
 ငြိမ်သက်မြေ၏။ ဝဋ်ဆင်းရဲမရှိ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို တစုံတယောက်
 သောသူသည် အကယ်၍ရလေအံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုဘေး
 ရန်တို့သည် မဖြစ်လေရာ။ ဤသို့လျှင် ထိုယောက်ျား၏ စိတ်
 သည် သင်္ခါရတရားတို့၏ မဖြစ်ရာသို့ပြေးဝင်၏။ ကြည်လင်
 ၏။ ရှင်လန်း၏။ ငါသည် ထိုသင်္ခါရတရားမှ လွတ်မြောက်
 ရာ လမ်းကို မြင်အပ်ပေမည်ဟု နှစ်သက်၏။

မင်းကြီး-ဥပမာသော်ကား၊ ယောက်ျားသည် ခရီးမှား
 သည်ဖြစ်၍ အရပ်မဟုတ်သည်၌ သွားရသည်ရှိသော် မှန်ကန်
 သော သွားရာခရီးကို ဧွေ့မြင်၍ ကြည်လင်သောစိတ်ရှိ၏။
 ရှင်ပျ၏။ ငါသည် သွားရာခရီးကိုရအပ်ပေပြီဟု နှစ်သက်၏။
 ထို့အတူ မင်းကြီး-သင်္ခါရ တရား၏ ဖြစ်ခြင်း၌ ဘေးကို
 မြင်သောသဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သင်္ခါရတရား မဖြစ်
 ရာ၌ စိတ်သည်ပြေးဝင်၏။ ကြည်လင်၏။ ရှင်လန်း၏။ ငါ
 သည် ထိုသင်္ခါရ တရားတို့မှ ထွက်မြောက်ရာ ခရီးလမ်းကို
 ရအပ်ပေပြီဟု နှစ်သက်၏။

ထိုသူသည် သင်္ခါရတရား မဖြစ်စိမ့်သောငှာ အကြောင်း
ကို အားထုတ်၏။ ဆည်းပူး၏။ ပွားစေ၏။ အကြိမ်များစွာ
ပြု၏။ ထိုသူအား နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ သတိသည် ကောင်းစွာ
တည်၏။ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ ဝိရိယသည်ကောင်းစွာတည်၏။
ဝီတိသည်ကောင်းစွာတည်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်သည် အဖန်
တလဲလဲ နှလုံးသွင်းသွားသောအားဖြင့် သင်္ခါရတရား၏ဖြစ်
ခြင်းကိုလွန်၍ သင်္ခါရတရား၏ မဖြစ်ရာသို့သက်၏။ မင်းကြီး
ဤသို့သင်္ခါရတရား၏ မဖြစ်ရာသို့ အစဉ်ရောက်သောသူသည်
ကောင်းစွာ ကျင့်သည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၏။

နောက်ဆက်တွဲ

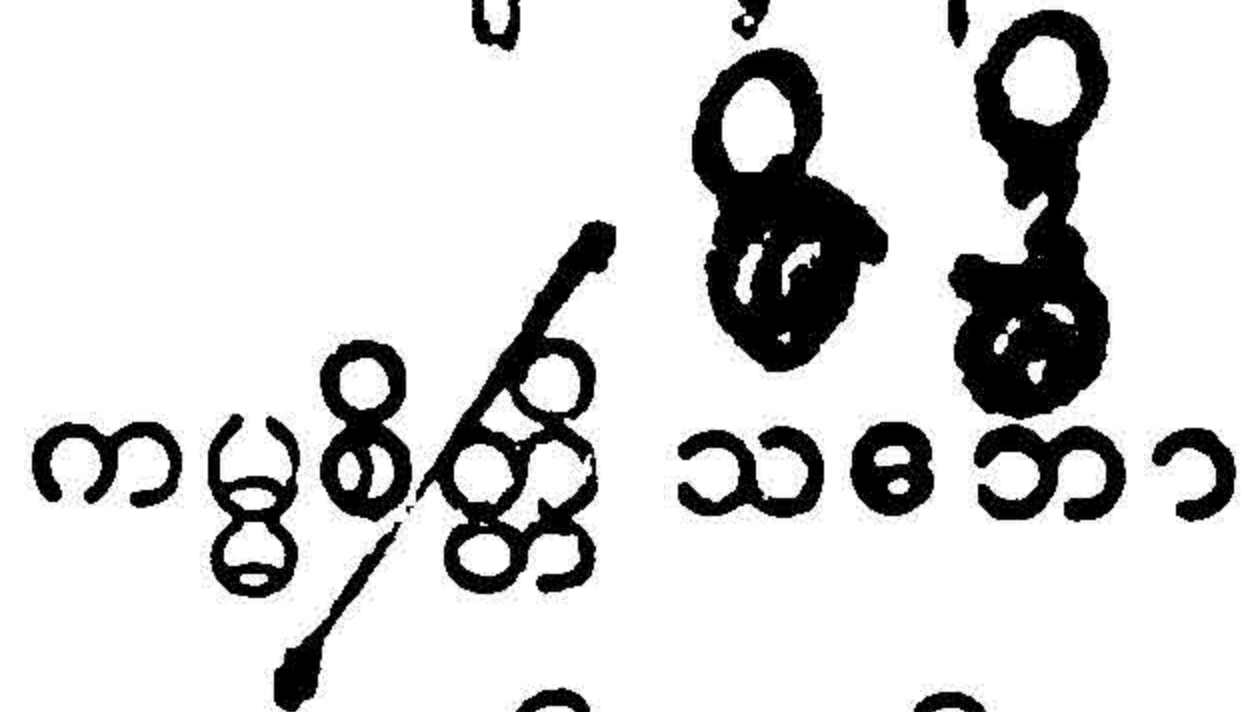
ဝဋ်ကြွေး သဘော

ယခုအခါ မနုဿတ္တ-ဒုလ္လဘ လူ့ဘဝကို ရရှိခဲ့လေပြီ။
သို့သော် အနုမတဂ္ဂ သံသရာ ဝဲဩဇာအတွင်း ဘဝါဘဝ
အဆက်ဆက် ကျင်လည်ခဲ့စဉ်က ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံများ
ပြုလုပ်ခဲ့သည်မှာ လှဲနှင့်တိုက် လှေနှင့်တင်၍ မကုန်စင်နိုင်
လောက်အောင် များပြားလှပါသည်။ ထိုသို့မြောက်များစွာ
သောကံများ ကြူးလွန်ခဲ့သည်တွင် “ငရဲအပ-ဝဋ်အမြဲ”
ဆိုသကဲ့သို့ ဝဋ်ဆိုက်အောင် ပြုခဲ့သော မတရားမှုများ သည်
တရားထိုင်သောအခါ ပေါ်လာတတ်ပါသည်။ သဗ္ဗညုတ
မြတ်စွာ ဘုရားသော်မှ ပရိနိဗ္ဗာန်မပြုမှီ ရေကြည်တော်
ရှာမရသည့် ဝဋ်တော်ဆိုက်ရ ပါသေးသည်။ ထို့ကြောင့်
တဘဝတည်းနှင့် နိဗ္ဗာန်ဆိုက်ရမည့်သူများသည် အတိတ်က
ပြုခဲ့သမျှ ဝဋ်ကြွေး များကို ယခုဘဝ၌ ကြေလည်အောင်
ပေးဆပ်ရပါသည်။

ဝဋ်ကြွေးပေးဆပ်နေသောယောဂီ တရားထိုင်စဉ် ထွေရ
ပုံမှာ၊ ဝါယောခေါတ်ကဲ့သို့ မှတ်ထင်ရအောင် လှုပ်ရှားပါ
သည်။ သို့သော်ဝါယောတက် ဣန္ဒြေပျက် ပါသည်။ ကြမ်း
ပျဉ်ပေါ် လူးလိမ့်နေခြင်း၊ အပြင်းအထန်ငိုကြွေးခြင်း၊ ရယ်
မောခြင်း၊ အသံကြောင် အသံနက် မြည်ထွက်ခြင်း၊ အရပ်
လေးမျက်နှာသို့ လှည့်လည်ကန်တော့ခြင်း၊ စသည်ဖြင့် လူပုံ

အလယ်တွင် အမျိုးမျိုး ဖောက်ပြန် တတ်ပါသည်။ အတွေ့
 အကြုံ နည်းသောသူများက ဤယောဂီမျိုးကို တွေ့လျှင် ရူး
 သွားပြီဟု ပြောကြပါမည်။ အမှန်မှာ သူဝဋ်ကြွေး ဆပ်နေ
 ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ယောဂီမျိုးကို ကုစားရန်နည်းမှာ
 မိနစ် ၉၀ ခန့် သူ့သဘောနှင့်သူ ဝဋ်ကြွေး ဆပ်နေသည်ကို
 ကြည့်သာနေပါ။ သူ့အဖို့ ဝဋ်ကြွေးတခါဆပ်ပြီးရပ်သွားပါ
 မည်။ မရပ်မနား ဆက်လက်ဖောက်ပြန်နေလျှင် ၎င်း၏ကိုယ်
 ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်း တနေရာသို့ကိုင်၍ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ
 မိဘ၊ ဆရာ တည်းဟူသော အနန္တငါးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး
 ကို အောက်မေ့ရန် သတိ ပေးပါ။ ဂုဏ်ဂုဏီ၊ ဝယဂုဏီ
 နှင့် အရိယာ အရှင် သူမြတ်များကို ကာယကံမှု၊ ဝစီကံမှု၊
 မနောကံမှုတို့ဖြင့် ပြစ်မှားခဲ့သမျှ အံ့ရံပြု၍ ဝန်ချတောင်းပန်
 ပါစေ။ ထိုနောက် နှာသီးဝကို အသိကပ်ရန် သတိပေးပါ။
 နှာသီးဝ သတိမကပ်နိုင်လောက်အောင် လွတ်နေလျှင် ထို
 ယောဂီ၏ ပေါင်တွင်းကြော၊ သို့မဟုတ် ပုခုံးကြောကိုလက်မ
 ဖြင့် အနည်းငယ်ဖိ၍၊ ဖိထားသောနေရာကို အသိ ကပ်ခိုင်း
 လျှင် သတိပြန်ရပါလိမ့်မည်။ သတိပြန် လည်လာပြီး ဝိုင်နေ
 သည်ကို ကြည့်နေလိုက်ပါ။ ၎င်းအား ရံ၍ တွေ့ရသော အဖြစ်
 အပျက်များကို တွေးတေးယင်း ငမ်းနည်း နေပါသည်။
 ထိုနောက် ဝိုင်ပါလိမ့်မည်။ ဝိုင်လျှင်ခေတ္တအခွင့်ပြုလိုက်ပါ။ ဝိုင်ချင်
 တဲ စိတ်ရှိလျှင် ဝိုင်ပါဟုဖွင့်ဟပြောပါ။ ထိုနောက် ဝိုင်ချင်တဲ
 စိတ်ကို ကြည့်ခိုင်းပါ။ ရှုခိုင်းပါ။ ထိုအခါ ထူးဆန်းစွာ အဝိုင်
 ကိတ်သွားပါမည်။ ဆက်လက်ပြီး ထိုယောဂီအား ဝိုင်ချင်
 စိတ်ရှိလို့ ဝိုင်တာ၊ ဝိုင်ချင်စိတ်မရှိလျှင် မဝိုင်ဘူးဟု ယတိပြတ်

သက်ပေးလိုက်ပါ။ တရားထိုင်သူများအနက် ဤသို့ထူးကဲစွာ ဝဋ်ကြွေးဆပ်သူမှာ ယောက်ျား၊ မိန်းမ မရွေး၊ တွေ့ရတတ် ပါသည်။

ကမ္မစိတ္တိပယောဂ နှောက်ယှက်မှုမှာကား အများအား ဖြင့် အမျိုးသမီးထည်းမှ ငါးရာခိုင်နှုန်းမျှ တွေ့ရတတ် ပါ သည်။ တရားထိုင်နေစဉ် ဝိပုဋ်နည်းမှာ အထက်ပါအတိုင်း ဖြစ်၍ အထက်ပါအတိုင်း ကုစားရပါသည်။ ကမ္မစိတ္တိတန်ခိုး ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် အလွန်မာယာများပါသေးသည်။ တရားထိုင်သော ယောဂီ၏အာရုံ၌ အလွန် ပျော်မွေ့ဘွယ် ကောင်းသော အခြင်း အရာများကို ပြလေ့ ရှိပါသည်။ ပန်းခြံ၊ ဥယျာဉ်၊ တိုက်ဘာများသို့ သွားရောက်၍ ပျော်မွေ့မြူး ထူးနေတတ်ပါသည်။ တရားစစ်သောအခါ သမထ အာရုံ ကဲ့သို့ ရောနှော၍ အနိ၊ အပြာ၊ အစိမ်း၊ အဝါစသည်တို့ကို လည်း တွေ့ရကြောင်း အစစ်ခံတတ်ပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ တရားအစစ်ခံစဉ် အတွေ့အကြုံနည်းသူများအဖို့ တရားရ ရန် လမ်းစမြင်ပြီဟု ယူဆစရာ အကြောင်း ရှိပါသည်။ ထို ယောဂီများမှာ သမာဓိ အားကောင်းသော ဆရာထံ၌သာ တရားထိုင် သင့်ပါသည်။ အကြမ်း အားဖြင့် မှတ်ထားသင့် သည်မှာ ဝိခြင်း၊ ရယ်ခြင်း၊ ပြုံးခြင်း၊ သို့မဟုတ် အနောက်သို့ ပက်လက်လှန်လဲခြင်းနှင့် အရှေ့သို့ဝပ်ပြီး မျက်နှာဝှက်ထား သည်ကို အကဲခပ်ပါလေ။ ဤကား ကမ္မစိတ္တိ တန်ခိုးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ မာယာများဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဥစ္စာ စောင့်ဘာမှ လူ့ဘဝသို့ ခေတ္တ လာရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်

များဖြစ်တတ်ပါသည်။ တရားသဘောမှာ ဤကဲ့သို့ အသိ အမှတ်မပြုရပါ။ ဓါတ်သဘော ဖြစ်ပျက်ကိုသာ ရှုရပါသည်။ သတိပြုပါလေ။

တရားထိုင်သောအခါ၊ တခါတရံ နာနာဘာဝ၊ ဝိနာ ဘာဝနှင့် ဝေမာနိက ပြိတ္တာ ကြီးငယ်တို့သည် ရေငတ်သူ အလား အမျှယူရန်လာသည်ကို ရိပ်ခနဲ မြင်တတ်ပါသည်။ ထိတ်လန့်ခြင်း ဖြစ်တတ်ပါသည်။ ကြောက်ရန်မလို၊ အမျှ ပေးပြီး၊ ဖြစ်ပျက်ဆက်ရှုပါ။ လူတရာလျှင် တယောက် တွေ့ခဲ့ ပါသည်။ ရုက္ခစိုးအစရှိသည့်နတ်များမှာကား အာရုံ၌ထင် စေတတ်ပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် များကို အာရုံ၌ တွေ့ရသော အခါ ကြောက်စိတ်မဝင်တတ်ပါ။ သို့သော် ယောဂီဘဝင်မြင့် မည်ကို သတိပြုပါ။ အာရုံပြု၍ အမျှပေးဝေပါက ကိစ္စပြီး ပါသည်။ နောက်ထပ်ဆက်သွယ်ရန်မလိုပါ။

ယောဂီနှင့် လောကီရေးရာ

ဤကဲ့သို့ တရားအား ထုတ်သောသူသည်၊ ဝေဒနာတခါ ချုပ်ဘူးပါက အပါယ်လေးရွာမှ လွတ်ရ၏။ သောတာပတ္တိ မဂ်ကြီးဆိုက်သူမှာကား နည်းလျှင်တဘဝ၊ များလျှင် (၇) ဘဝဖြင့် နိဗ္ဗာန်ပင်ရလေသည်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်များသည် အရိယာ နယ်၏ တံခါးဝအနီးသို့ ရောက်သူနှင့် တံခါးဝမှဖြတ်ကျော် ၍ နယ်ခြားသို့ ငင်ခါစ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တူလေသည်။

ဤကဲ့သို့ ပုထုဇဉ်နယ်မှ အရိယာနယ်သို့ ကူးပြောင်းဆဲ ကူးပြောင်းခါစ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်....

(၁) လောကီ စီးပွားရေးတွင် ပျက်ပြား သွားလေ
မလား။

(၂) အိမ်ထောင်မှု ရေးရာတွင် အဆင်မပြေမှုများ ဖြစ်
လေမလား။

(၃) လူမှုရေးရာတွင် လူညံ့များ ဖြစ်သွားလေ မလား။
စသည်ဖြင့်၊ လောကုတ္တရာဘက်တချက်တချက်စိတ်လယ်လာ
တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် မိရိုးဖလာဗုဒ္ဓဘာသာများ တွေး
တောတတ်သော တွေးလုံးများ ဖြစ်ပါသည်။ အထက်ပါ
တွေးလုံးကြောင့် နောက်တွန့်သွား တတ်ပါသည်။

အမှန်မှာ စီးပွားရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ကံ-ကံ၏ အကျိုး
ကိုယုံကြည်လျှင် ကိစ္စပြတ်ပါသည်။ ထိုအဆင့်သို့ ရောက်ရှိ
သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စီးပွားရေးနှင့် ပတ်သက်၍ လောဘ
မကုန်ကြပါ။ ဒိဋ္ဌိနှင့်ဝိစိကိစ္ဆသာ ပယ်ပါသေးသည်။ သို့သော်
စီးပွားရေးအတွက် လောဘကိုမောင်းတင်၍ ရှာရာ၌ သမ္မာ
အာဇီဝဖြစ်မှုကို အသိကပ်ကြပါသည်။

အိမ်ထောင်မှုရေးရာတွင် အသွင်မတူ အိမ်သူမဖြစ် ဆို
သကဲ့သို့ အကြင်လင်မယားသည် ဘယ်အရာမျိုးမဆို စိတ်တူ
သဘောတူမဟုတ်ပါက အိမ်ထောင်မှုအဆင်မပြေတတ်ပါ။
နှစ်ဦးသဘောတူလျှင် အိမ်ပေါင်၍မြင်းလောင်းသည်ကိုပင်
ကြေနှပ်ကြပါသည်။

လူမှုရေးရာမှာကား အလွန် ဟော့ရမ်းခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်
များအတွက် ထူးခြားသွားပါသည်။ ဆိုးဖေ၊ တေဘက်၊
ကလောင်ဘုန်သော မိတ်ဟောင်းများ ယခင်ကကဲ့သို့ခေါ်ရာ

မလိုက်လျှင် အောင့်ဆက်သက် ဖြစ်သွားပါမည်။ တဖြည်း
 ဖြည်း လူ့စည်း၊ ဘီလူးစည်း ကွဲခြားသွားပါမည်။ တဘက်
 က မိတ်ဟောင်းများ တန့်သွား သလောက် ဓမ္မ မိတ်ဆွ
 အသစ်များ တိုးတက်လာပါမည်။ သူတော်ချင်းချင်းသတင်း
 လွေ့လွေ့ ပေါင်းဘက်တွေ့နိုင်ပါသည်။ အတိတ်ကမှန်မှန်
 နေထိုင်တတ်သော ယောဂီများမှာကား၊ အပြင်ကအကဲခတ်
 လျှင် ရုတ်တရက်မထူးခြားပါ။ အတွင်းအပြင် ပေါင်းသင်း
 ဆက်ဆံကြည့်မှ သိနိုင်ပါသည်။

အနေတတ်ပုံ၊

ဆရာတော်က မကြာခဏ ‘အနေတတ်ကြပါ၊ အသေ
 တတ်ကြပါ’ ဟု ဆုံးမလေ့ရှိပါသည်။ ဖော်ပြပါ၊ တရား
 အဆင့်သို့ ရောက်သောယောဂီသည် လူ့လောက၌ အနေ
 တတ်သွားကြပါပြီ။

မဟာသောတာ ပတ္တိမဂ် ဆိုက်ဘူးသူကို မဆိုထားဘိ။
 တဒင်္ဂမဂ်ရဘူးသူ၏ စိတ်အစဉ်ကိုပင် ဆန်းစစ် ကြည့်ပါ။
 မော်တော်ကား မောင်းသူသည် မော်တော်ကား ရှေ့၌
 အန္တရာယ်တွေ့လျှင်ခြေထောက်ကအလိုလိုဘရိတ်နင်း၍တွေ့
 မည့်ဘေးကို ကာကွယ် သကဲ့သို့ မဂ်ဘကြိမ် ရဘူးသော
 ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေ့စိတ်က ဖောက်ပြန်၍ အကုသိုလ် ဘက်သို့
 စောစွာသွားလျှင် နောက်စိတ်(ဝါ)မဂ်စိတ်ကလိုက်၍တား
 တတ်၏။ ထို့ကြောင့် အကုသိုလ် များသည် ဖြစ်ခွင့်မရ၊
 မဂ်ကတား၏။ တရားသဘောသည် အောက်သို့စုန်သည်မရှိ၊
 တနေ့ထက်တနေ့ အထက်သို့ တက်၏။ မဟာမုသာတာပတ္တိ

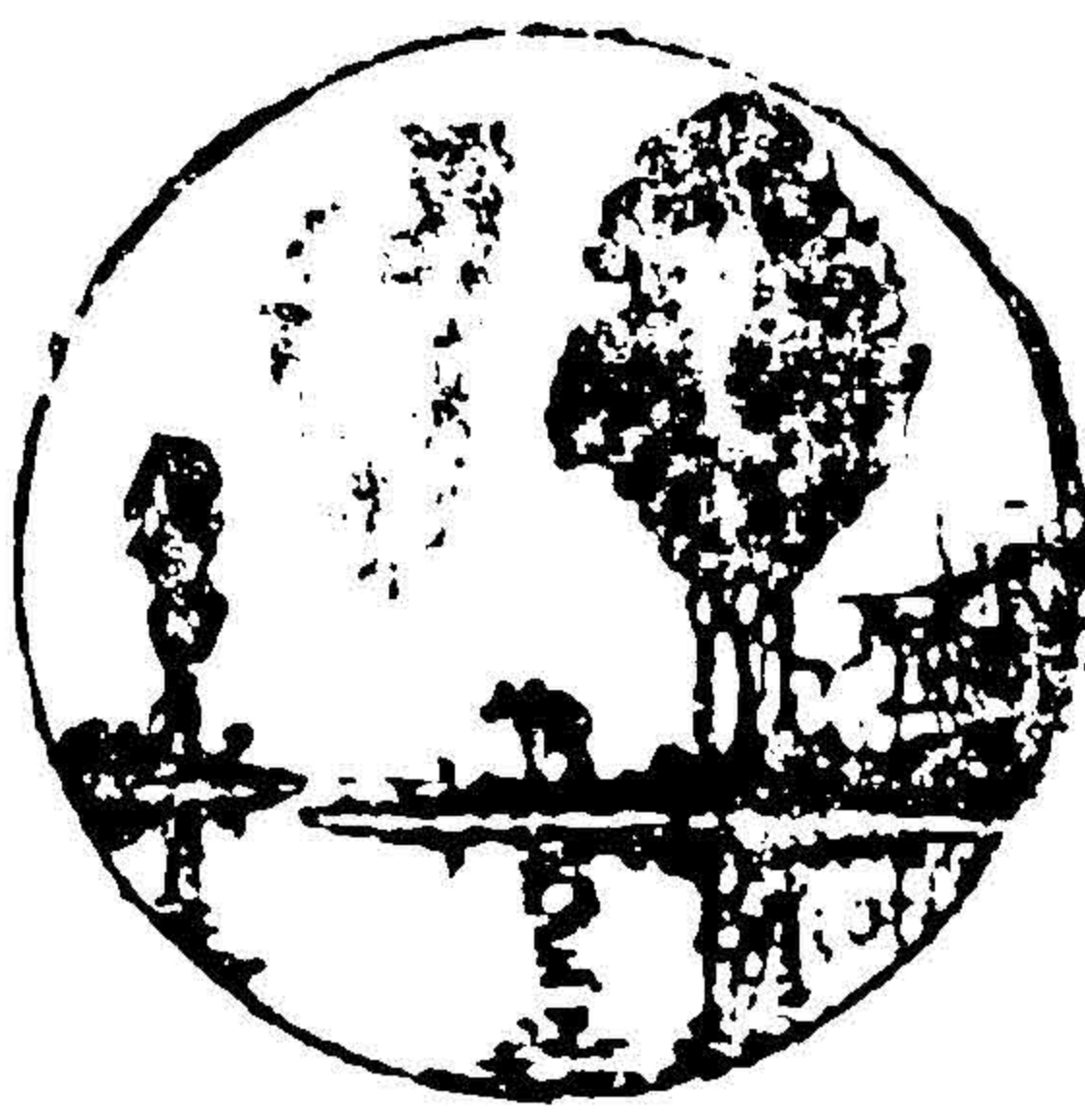

အရိယာသူတော်ကောင်းများသည် ငါးပါးသီလ ခါးဝတ် ပုဆိုးကဲ့သို့မြဲပြီး နည်းလျှင် တဘဝ၊ များလျှင် ခုနှစ်ဘဝနှင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုသည်ဟု ကျမ်းစာရှိသည်မှာ တဒဂ် မင်္ဂါပြီးသူအဘို့ လုံးဝသံသယမရှိ၊ တထစ်ချ ယုံကြည်ပါ၏။

အသေတတ်ပုံ၊

‘အသေတတ်’ပုံမှာ၊ လက်တွေ့မဟုတ်၍ ဖေါ်ပြရန်ခက်ခဲ သော်လည်း၊ အောက်ပါ အချက် များကို ထောက်သော် တထစ်ချယုံကြည်ပါသည်။ တရားထိုင်စဉ် ဝေဒနာ၏အတိုင်း အထွာကို ကိုယ်တွေ့ကြိုဘူးသူများ သိနိုင်ပါသည်။ နောင်တ နေ့ အသက်ခန္ဓာ သေဆုံးရမည့်အချိန်ကာလသို့ဆိုက်ရောက် လျှင်၊ မည်သူမဆို ဝေဒနာဖေါက်ပြန်မှုနှင့် ရင်ဆိုင်ရပါမည်။ ရှောင်လွှဲ၍မရပါ။ ထိုအချိန် အခါ၌ မိမိသည် သားသမီး သံယောဇဉ်၊ ဥစ္စာပစ္စည်းသံယောဇဉ်များ ကပ်ငြိလျှင် လား ရာ ဂတိ လွဲမည်ကိုလည်း သိထားပါသည်။ ဘုရားတလျှင် လည်းဘဝမပြတ်မည်ကို နားလည်ထားပါသည်။ မိမိတရား ထိုင်စဉ်က တွေ့ကြုံခဲ့ရသော ဝေဒနာ၏သဘောကို ဆင်ခြင် ပြီး ဝေဒနာချုပ်သည်အထိ သည်းခံပြီး အသိကပ်၍ အေး ချမ်းရာကို စောင့်နေမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဝေဒနာချုပ် သည်အထိ တရားထိုင်ဘူး သောကြောင့်လည်း အေးချမ်း သည့်နေရာတွေမည်ကို မမှိတ်မသုံယုံကြည်ပါသည်။ ‘သည်းခံ လျှင် နိဗ္ဗာန်ရောက်’ ဆိုသည့်စကားမှာ မိမိ၌ဖေါက်ပြန်သော ဝေဒနာကို ဤနည်းဖြင့်သည်းခံနိုင်မှ နိဗ္ဗာန်ရောက်မည်ကို ဆို လိုကြောင်း မိန့်ကြားလေ့ရှိပါသည်။ ဥပမာ ကျောင်းသား

တယောက်သည် မိမိကံကြမ္မာကို ဖန်တည်းမည့် စာမေးပွဲ
 ကြီးတွင် မေးမည့် မေးခွန်းကို ကြိုတင်သိရှိ၍ အကြိမ်ကြိမ်
 လေ့လာမှတ်သားပြီးမှ ဖြေဆိုရသော်၊ ထိုကျောင်းသား
 အဖို့ မည်မျှစိတ်ချမ်းသာမည်ကို သိသာနိုင်ပါသည်။ မေး
 ခွန်းကို ကြိုတင်မှန်းဆ လေ့လာခြင်းလည်းမရှိ၊ အံ့ကြောင်း
 အမျိုးမျိုးပြုပြီး စာလည်းမကျက်၊ ကျောင်းလည်း မတက်
 သော ကျောင်းသားတယောက် စာစစ်ပွဲ ဝင်ရလျှင်၊ ကိုး
 ကွယ်ရာမရ၊ ချွေးဒီးဒီးယိုစီးပြီး ကျဆုံးမည်မှာ သေချာပါ
 သည်။

နိဂုံးချုပ်

လုံချည် ဝယ်ဘူးပါသလား။

ကျွန်ုပ်တို့သည် လုံချည် ဝယ်ဘူးပါလိမ့်မည်။ ငွေအား ဖြင့် ၁၀၀-ကျော်ကျော်သာတန်ပါမည်။ အသုံးပြုရမည့်အချိန် ကာလသည် မပြောပလောက်ပါ။ သို့သော် ထိုသို့မပြောပ လောက်သော အချိန်ကာလအတွင်း အသုံးပြုရန် အနည်း ငယ်သောငွေ ကုန်ကျသည်ကိုပင် ဒီအဆင် ငါနဲ့လိုက်ပါ မလား....ဘယ်ချည်နဲ့ တိုင်ပြီး ဘယ်ချည်နဲ့ ဖောက်တာလဲ၊ ဘာတံဆိပ်လဲ စသည်ဖြင့် စုံစမ်း တတ်ပါသည်။ ဘယ်ပြန် ညာပြန်လှန်၍ ကျွန်ုပ်တို့ကြည့်ရှုစစ်ဆေးတတ်ပါသည်။ ဤသို့ ခေတ္တမျှအသုံးပြုရမည့် ကုန်ပစ္စည်းတခုကို ဤမျှစစ်ဆေးရန် ဆန္ဒရှိလျှင် မွေးသည်မှအစ-သေသည်အထိ လိုက်နာရမည့် တရားတော်- ယခုဘဝမှအစ- နောင်ဖြစ်လေရာ ဘဝတိုင်း အကျိုးပေးမည့် တရားတော်....ထိုတရားတော်၏ အရသာကို လက်တွေ့ စံစားနိုင်စေခြင်းငှာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ခေတ္တသည်းခံ ၍တရား အားထုတ်ရန် မသင့်ပါသလော။ သေသေချာချာ စဉ်းစားကြပါစို့။ ဤအချိန်တွင် ကျွန်ုပ်တို့၏စိတ်ကို ပိုင်းဖြတ် သင့်ပါပြီ။ တရားတော်က ဘိတ်ခေါ်နေပါပြီ။

ဆင်းရဲလေလေ-သံဝေရရ

(ဆင်းရဲလေလေ-သံဝေရရ) ဆိုသည့်စကားကို လေ လာလျှင် ပဋိပက္ခရိက္ခာသို့ လင်သားသေကြေ ပျက်စီး သော

ဒုက္ခဆင်းရဲအပေါင်းနှင့် ရင်ဆိုင်ပြီး သံဝေဂယူခါ နိဗ္ဗာန် မျက်မှောက် ပြုခြင်းက တမျိုး၊ သို့မဟုတ် ရုပ်နာမ်တို့၏ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ရှုရင်း၊ သံဝေဂယူပြီး နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက်ပြု ခြင်းက တတန် ရှိပါ၏။

ထို ၂-မျိုးအနက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘယ်အမျိုးအစားကို ရွေးသင့်ပါသနည်း။ လက်ရှိ အခြေအနေပျက်ပျံ့မှု သံဝေဂ ရခါ တရားအားထုတ်သင့်ပါသလား။

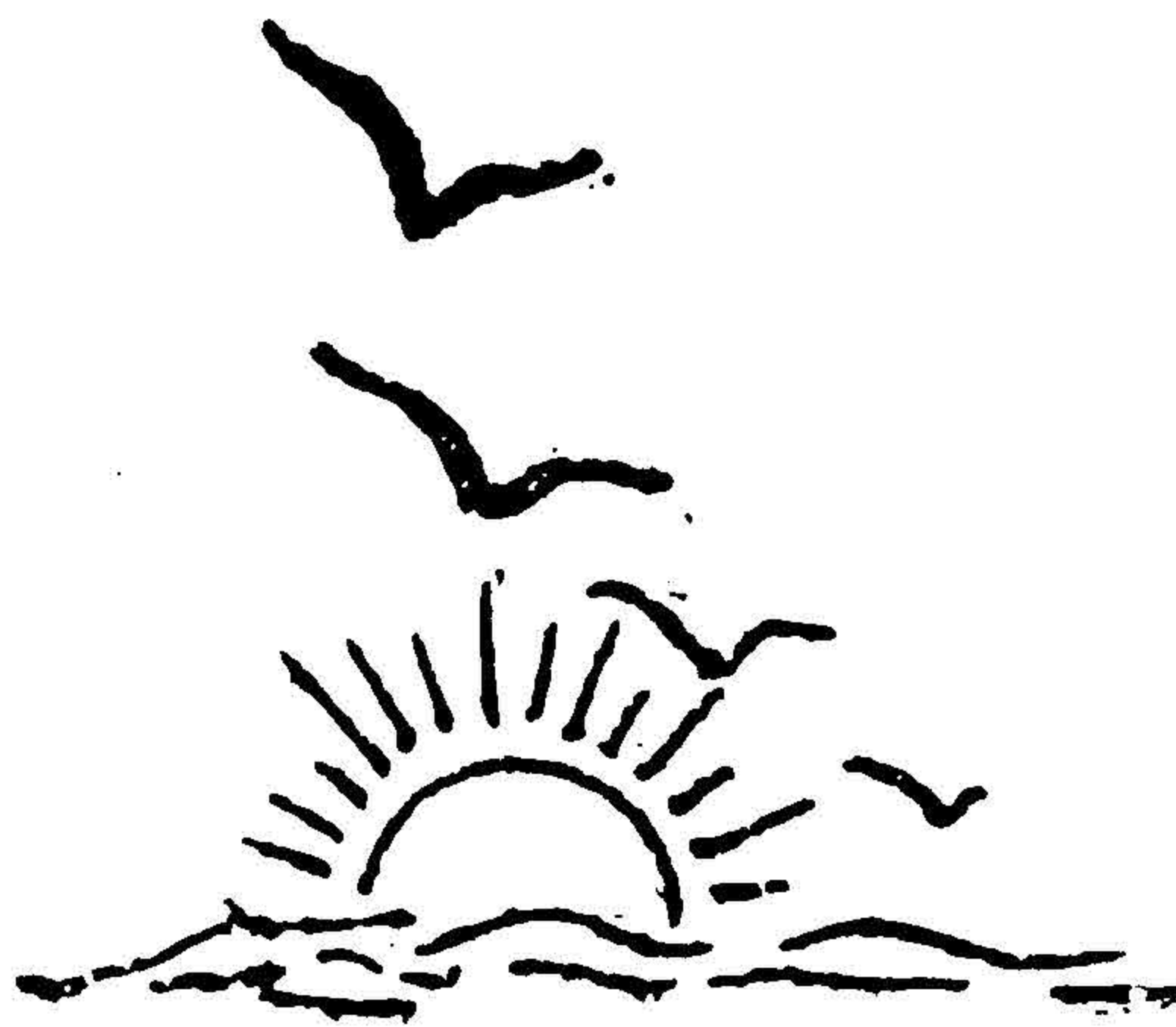
တွေ့လုံးတခုမေ့နေပါသည်။

ထပ်မံ၍ ကျွန်ုပ်တို့ နှလုံးသွင်းရန် တချက်မှာ ယခုအခါ ၃-လလျှင် တကြိမ်ကျ ဗမာပြည်တဝှမ်းလူလေးငါးယောက် အား 'ထိ'နည်းဖြင့် တသိန်းစီ ပေးနေပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ သည် သူ့ထက်ငါ- လောဘဇောတိုက်၍ ငါ ပါလိမ့်နိုးနိုး၊ ထိထို ပြီး မျှော်ကိုးနေကြ ပါသည်။ ငါသာ ပါလျှင်ဟု အတွေ့ကြီးတွေ့ပြီး မိုးမဆုံးမြေမဆုံး အတွေ့နယ် ချွေနေ ကြာ သည်။ ဤကဲ့သို့ အတွေ့နယ်ချွေနေစဉ် ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရ မည့်တွေ့လုံးတခုမေ့နေပါသည်။ အခြားမဟုတ်ပါ။ ရန်ကုန် တမ္ဘာတည်းမှ နေ့စဉ် သေမင်းက လူ(၃၀)ခန့်ရွေးနေပါသည်။ ကျန်းမာရေးနှင့် အရေးကြီးသော စာရင်းအင်း စီမံကိန်း ၏ ၁၉၆၁-ခုနှစ် နှစ်ချုပ်အစီရင်ခံစာ စာရင်းတွင် တွေ့နိုင် ပါသည်။ တလလျှင် ၉၃၀၊ ၃ လလျှင် ၂၇၉၀-ခန့်နှင့် နှိုင်း စာသော် ဘယ်ထိက အရင်ပေါက်မည်ကို မှန်းဆနိုင်ပါပြီ။

သိန်းထိပေါက်လျှင် ဘာလုပ်မည်ဟုတွေးထား သကဲ့သို့ သိန်းထိထက်ပိုနိုးစပ်သော မရဏထိပေါက်လျှင် ဘာလုပ်

မည်ကို အဆင်သင့်ပြင်ဆင်ထားရန် ကျွန်ုပ်တို့မမေ့အပ်ပါ။
 အကြောက်ပို၍ ဝမ်းနည်းစရာလည်း မလိုပါ။ ဝမ်းသာခြင်း
 ကို၎င်း၊ ဝမ်းနည်းခြင်းကို၎င်း၊ ရင်ဆိုင်ရသော လူသတ္တဝါ
 များအဖို့ တရားတော်ကသာလျှင် မည်ကဲ့သို့ ရှုမှတ် ဆင်
 ခြင်ရမည်ကို တိကျမှန်ကန်စွာ ပြနိုင်ပါသည်။ သက်သာခွင့်
 ကိုပေးနိုင်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အား တရားရေအေး အမြိုက်
 ဆေးကို တိုက်ကျွေးနိုင်သူဆရာကောင်းထံ အချိန်မနှောင်းမီ
 ဆည်းကပ်ကြရန်အချိန်တန်ပါပြီ။

သတ္တဝါအပေါင်း ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာကြပါစေ။

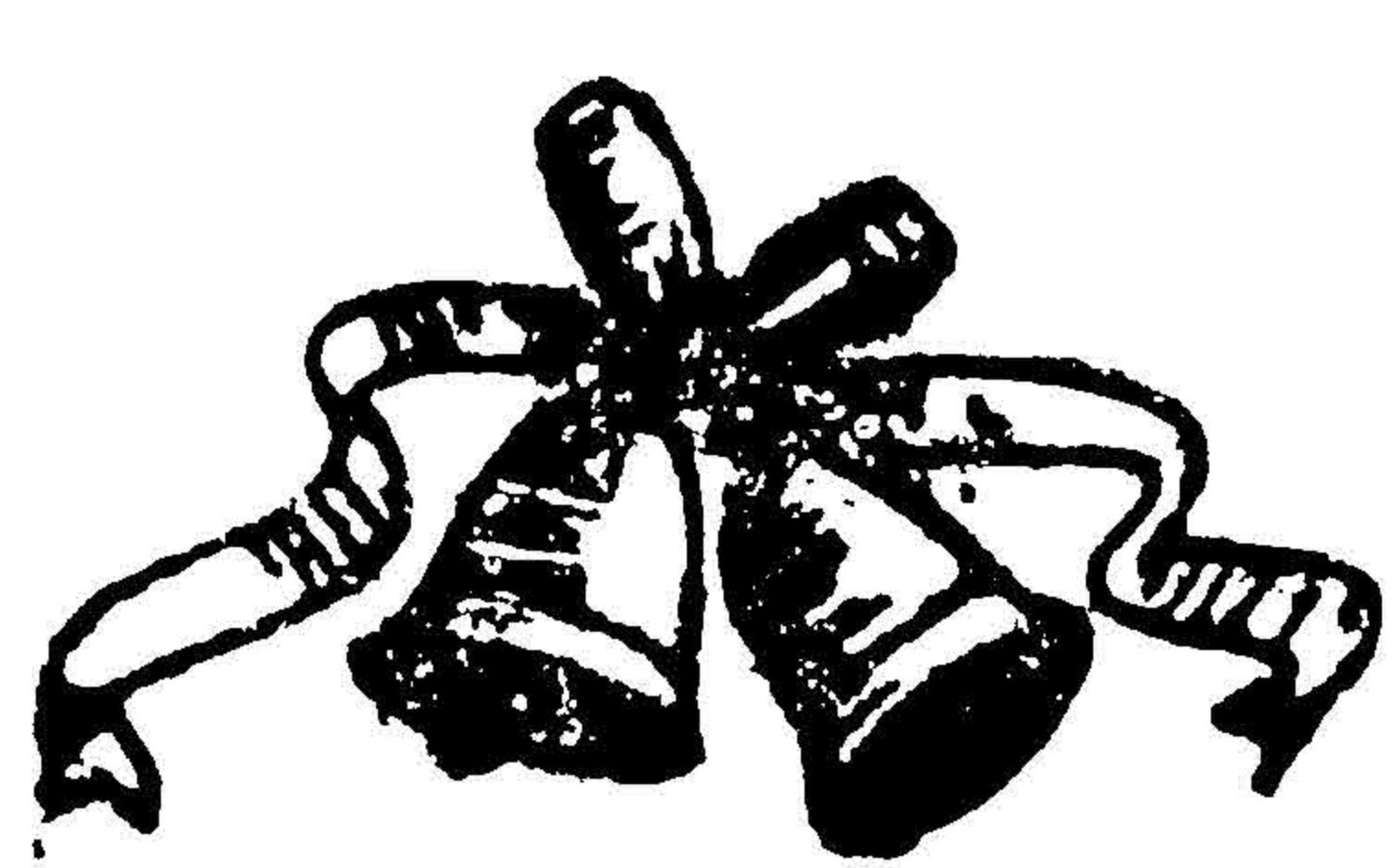

ဆုတောင်းပတ္တနာ

(၁) အကျွန်ုပ်သည် ဤစာအုပ်ကို ရေးသား ထုတ်ဝေရသော အကျိုးအားကြောင့် ယခုဘဝ၌ပင် ကေံမုချ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရပါလို၏။

(၂) ဤစာအုပ်ကို ဘတ်ရှုသော ဝေနေယျ များသည်လည်း ထူးမြတ်သည့် မဂ်အရသာကို ယခုဘဝ၌ပင်ခံစားရပါစေသတည်း။

(၃) ထိုထက် ဘဝါဘဝေအဆက်ဆက် သံသရာ ကျင်လည်ခဲ့ရာတွင် ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ ဘုရားသွား ကျောင်းတက် ဒါနမှု၊ သီလမှု၊ ဘာဝနာမှုပြုခဲ့ကြသော မိဘ- ဘိုးဘွား- ဆွေမျိုးညာတိ မိတ်သင်္ဂဟတို့၏ လက်ဝယ်သို့ ဤစာအုပ် ရောက်သောအခါ တရားစည်ကြီး မြည်ဟီးရိုက်ဆော်လိုက်သောအသံကို ကြားလိုက်ရ သကဲ့သို့ ကြီးစွာသော သတိသံဝေဂ ဖြစ်စေပြီး၊ ဆရာတော်၏ ခြေတော်ရင်းသို့ ဆိုက်ရောက်၍ လက်တွေ့ တရားအားထုတ်ပြီး ယခုဘဝ ၌ပင် နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါ စေသတည်း။

ခက်ဆစ်အဓိပ္ပါယ်

- ၁။ အကာလိကော-အခါမလင့်ကောင်းကျိုးပေးတတ်သော
- ၂ ကာယနူပဿနာ-သတိပဋ္ဌာန် ကိုယ်၌ စွဲမြဲထားသော
- ၃။ ဝေဒနာ-   ။   ။
- ၄။ စိတ္တနူပဿနာ-   ။   ။
- ၅။ ဓမ္မာနူပဿနာ-   ။   ။

ဤ လေးပါးသော တရားတို့သည် သတိသာလျှင် ပြဋ္ဌာန်းသောကြောင့် သတိပဋ္ဌာန် မည်ကုန်၏။ တရားကိုယ်အားဖြင့် သတိ စေတသိက် ၁-ပါး တည်းပင် ဖြစ်ငြား သော်လည်း အောက်မေ့ သက်ဝင် ရှုတင် ဆင်ခြင်ရာ အာရုံက ၄-ပါး ရှိနေသောကြောင့် ၄-ပါး ပြား၏။

- ၆။ ဒုက္ခသစ္စာ- အမှန်ဆင်းရဲသောတရား၊
- ၇။ သမုဒယသစ္စာ-ဆင်းရဲအောင် အမှန်ပြုသောတရား၊
- ၈။ နိရောဓသစ္စာ- ဆင်းရဲခြင်း အမှန် ချုပ်ငြိမ်းသော တရား (နိဗ္ဗာန်)။
- ၉။ မဂ္ဂသစ္စာ- ဆင်းရဲခြင်း ချုပ်ငြိမ်းသော အမှန်ပြုသော တရား။

- ၁၀။ ဒုက္ခသစ္စာ သဘော ၄-ချက်။
(က) ပိဋနုဋ္ဌ- အမြဲမပြတ် ဘလစပ် နှိပ်စက်သော သဘော။

- (ခ) သင်္ခတဋ္ဌ-ကံ-စိတ်-ဥတု-အာဟာရ တို့သည် ပြုလုပ်အပ်သော သဘော။
- (ဂ) သန္တာပဋ္ဌ-ပူပန် စေတတ်သော သဘော။
- (ဆ) ဝိပရိကာမဋ္ဌ- အနည်း ငယ်မျှ ရပ်တည်မရှိ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးရသော သဘော။

၁၀။ သမုဒယသစ္စာ သဘော ၄-ချက်။

- (က) အာယူဟနဋ္ဌ-မရပ်မနား လွန်စွာ အားထုတ် ဧသာသဘော။
- (ခ) နိဒါနဋ္ဌ- ဆင်းရဲခြင်းဟူသမျှ၏ အကြောင်းခံ သဘော။
- (ဂ) သံယောဂဋ္ဌ- ဆင်းရဲနှင့်သာ အမြဲ ယှဉ်တွဲ သော သဘော၊
အမြဲတန်း ကြောင့်ကြရသောသဘော။
- (ဆ) ပလိပ္ပေခဋ္ဌ- ဆင်းရဲမှု လွတ်မြောက်ရေးကို အမြဲတားမြစ်သော သဘော။

၁၁။ နိရောဓသစ္စာ သဘော ၄-ချက်။

- (က) နိဿရဏဋ္ဌ- ဆင်းရဲ ဟူသမျှ လွတ်မြောက် သွားသောသဘော။
- (ခ) ဝိဝေကဋ္ဌ-ကံ၊စိတ်၊ဥတု၊အာဟာရ၊ သင်္ခါရတို့ တို့ ဆိတ်သုဉ်းသွားသော သဘော။
- (ဂ) အသင်္ခတဋ္ဌ-ကံ၊စိတ်၊ဥတု၊ အာဟာရ၊ သင်္ခါရ တို့သည် မပြုလုပ်ရဘဲ ဖြစ်ပေါ် လာသော သဘော။

(ဃ) အမတဋ္ဌ- ပြိုပျက်ခြင်းမရှိ၊ ထာဝရ တည်မြဲ
သော သဘော။

၁၂။ မဂ္ဂသစ္စာသဘော ၄-ချက်၊

(က) နိဗ္ဗာနိကဋ္ဌ- ဆင်းရဲဟူသမျှမှ ထုတ်ဆောင်
တတ်သော သဘော။

(ခ) ဟေတုဋ္ဌ - နိဗ္ဗာန်ကို ရရောက်ခြင်း၏ အ
အကြောင်းခံသဘော။

(ဂ) ဒဿနဋ္ဌ- နိဗ္ဗာန်ကို တွေ့မြင်သောသဘော။

(ဃ) အဓိပတေယုဋ္ဌ-သစ္စာ ၄-မျိုးကိုအစိုးရသော
သဘော။

၁၃။ လောဘခေါ်တဏှာ- စွဲလမ်းခြင်း-တပ်ကပ်ခြင်း။

၁၄။ ဒေါသ- စိတ်ဆိုး၊ စိတ်ပျက်တတ်၊ သည်းမခံတတ်၊
မနှစ်မြို့တတ်။

၁၅။ မောဟ- တွေဝေခြင်း-အာရုံ၌ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း။

၁၆။ မဂ္ဂ- ဆောင်ပို့သော အားဖြင့် ကျေးဇူး ပြုတတ်
သော မဂ်တရား(ကူးတို့ သူကြီး-ကူးတို့သမားနှင့်
တူသည်။)

၁၇။ သမထ- နိဝရဏ တရားတို့ကို ငြိမ်းစေ တတ်သော
ကြောင့် သမထဟု ခေါ်သည်။

၁၈။ ဝိပဿနာ-အမှန်အစစ် ပရမတ်အနှစ်ကျ သဘာဝ
အနှစ်ကျ သိစွမ်းသောပညာကို မှန်ကန်လှစွာရုပ်ဘဲ၊
နာမ်ဘဲ၊ အနိစ္စဘဲအစရှိသောအမျိုးမျိုးသောအခြင်း

အရာအားဖြင့် သိမြင်တတ် ရှုတတ် သောကြောင့်
ဝိပဿနာဟု ခေါ်ဆို၏။ မှန်ကန်လှစွာ အမျိုးမျိုး
သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဝိပဿနာသိမြင်ခြင်း။

၁၉။ ကမ္မဋ္ဌာန်း - ကမ္မဘာဝနာ ပွားသောအမှု အလုပ်၊
ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်သော အမှုအရာမျိုးတို့၏ ဋ္ဌာနဖြစ်ရာ
တည်ရာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန ဘာဝနာကံ၏ ဖြစ်ရာ တည်ရာ
အာရုံများ။

၂၀။ အပါယ် - ကောင်းမှုဖြင့် မပြည့်စုံသော အဖြစ်၊

၂၁။ အပါယ်လေးပါး။

(၁) ငရဲ - ချမ်းသာခြင်း အနည်းငယ်မျှ မရှိဘဲ၊ မီး
တောက်၊ မီးလျှံ၊ ထား-လှံ စက်တို့၌ ခံစားရခြင်း
ကို ငရဲဟုခေါ်သည်။

(၂) တိရစ္ဆာန် - တရားကိုမသိ၊ စားခြင်း၊ အိပ်ခြင်း၊
မေထု ခြံခြင်းကိုသာ သိသောသတ္တဝါ၊ မဂ်ဖိုလ်မှ
ဖိလောကန့်လန့် ဖြစ်သောသတ္တဝါ။

(၃) ပြိတ္တာ - ချမ်းသာသုခမှ ကင်းဝေးသော ဖုတ်-
တစ္ဆေ-စသောသတ္တဝါ။

(၄) အသူရကယ် - စည်းစိမ်ချမ်းသာမြူးထူးခြင်း စသည်
တို့ဖြင့် မမြူးထူး မထွန်းပ တတ်သော သတ္တဝါ၊
နေ့စံ-ညဉ့်ခံ-ညဉ့်စံ-နေ့ခံနေရသော သတ္တဝါ။

၂၂။ သညာ - အဓိပ္ပာယ် ရိုးရိုးမှာ အသိအမှတ် ပြုသော
သဘောမျှသာ ဖြစ်သည်။ ကောင်းသော ကိစ္စကို

မှတ်သကဲ့သို့ မကောင်းသော ကိစ္စကိုလည်း မှပေ
သည့်သဘောရှိသည်။ မှားသော အရာကို လည်း
မှတ်တတ်သည်။ မှန်သောအရာကိုလည်း မှတ်တတ်
သည်။ မိမိမသိနားမလည်ခြင်းကြောင့် အမှားကို
အမှန်ဟုမှတ်ပြီး၊ အမှန်ကိုလည်း အမှားဟုမှတ်
တတ်သည်။ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်အောင် ပို့ဆောင်
နိုင်သော အမှတ်သညာ ၆-ပါးသည် အောက်ပါ
အတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။ အောက်ပါ ၆-ပါးနှင့်
ဆန့်ကျင်ဘက် အမှတ် သညာသည် မှားခြင်း
ကြောင့် နိဗ္ဗာန်မရနိုင်ပါ။

၂၃။ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်စေတတ်သော သညာ ၆-ပါး။

- ၁။ ခပ်သိမ်းသော သင်္ခါရဟုတ်တို့သည် မမြဲဟု အမှတ်ပြုသော အနိစ္စသညာ။
- ၂။ မမြဲသောအရာတို့၌ ဆင်းရဲ၏ဟု အမှတ်ပြုသော အနိစ္စ ဒုက္ခသညာ။
- ၃။ ဆင်းရဲသည်၌ အစိုးမရဟု အမှတ်ပြုသော ဒုက္ခ အနတ္တသညာ။
- ၄။ ပယ်အပ်၏ဟု အမှတ်ပြုသော ဗဟာနသညာ။
- ၅။ ရာဂကင်း၏ဟု အမှတ်ပြုသော ဝိရာဂသညာ။
- ၆။ ရာဂချုပ်၏ဟု အမှတ်ပြုသော နိရောဓသညာ။

၂၄။ သဒ္ဓါ (၄) မျိုး။

အောက်ပါ သဒ္ဓါ(၄)မျိုးအနက် ဩကပ္ပနသဒ္ဓါမျိုး
နှင့် ပြည့်စုံမှသာလျှင် ယခုဘဝမှာ အရိယာ ဖြစ်
နိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။

(၁) ပသာဒ သဒ္ဓါ- ကြည်ညိုဘွယ် အာရုံ ဝတ္ထုတို့ကို မြင်ရာ၊ ကြားရာ၊ တွေ့ရာ သောအခါ စဉ်းစား ဆင်ခြင်ခြင်းမရှိဘဲ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုံကြည်မှု၊ ကြည်လင်မှု၊ သဒ္ဓါမျိုးသည် ပသာဒ သဒ္ဓါမည်၏။ ဖြစ်လွယ်ပျက်လွယ်သော သဒ္ဓါမျိုးပင်တည်း။

(၂) ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ- ကြည်ညိုဘွယ် စူးစမ်း ဆင်ခြင်၍ သက်ဝင် ယုံကြည်သော သဒ္ဓါမျိုးသည် ဩကပ္ပနသဒ္ဓါမည်၏။ ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်အတွင်း၌ နည်းမှန်လမ်းမှန်ဖြင့် ကျင့်ကြံ အားထုတ်လျှင် မဂ်ဖိုလ်ကို ရနိုင်သေးသည်ဟု ယုံကြည်မှုသည်လည်း ဤသဒ္ဓါမျိုး၌ အကြီးဝင်လေသည်။

(၃) အာမေသဒ္ဓါ- နိယာတ ဗျာဒိတ်ပန်းကို ဆင်မြန်းတော်မူသော အလောင်းတော်ကြီး တို့သာလျှင် ရသော သဒ္ဓါမျိုးဖြစ်ပါသည်။

(၄) အဝေစ္စဝသာဒသဒ္ဓါ- အရိယာတို့သာလျှင် ရကြသော သဒ္ဓါမျိုးဖြစ်၍ ဘယ်သူ ဖျက်ဖျက် မပျက်သော သဒ္ဓါမျိုးဖြစ်ပါသည်။

သူတော်ကောင်းဥစ္စာ (၇) ပါးတွင် ပါဝင်သော သဒ္ဓါသည် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ ရတနာ သုံးပါးတို့၏ ဂုဏ်ကို ယုံကြည်ခြင်း၊ ကံ၊ ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အရိယာ ဖြစ်လိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသဒ္ဓါမျိုးနှင့် ပြည့်စုံရပါသည်။

၂၅။ ခန္ဓာငါးပါး

ရုပ်- ဖောက်ပြန် ပျက်စီးတတ်သော သဘောကို ရုပ် ဟု ခေါ်သည်။

ရူပက္ခန္ဓာ- အချမ်းအပူအစရှိသည်တို့ကြောင့် ထင်ရှားစွာဖောက်ပြန် ပြောင်းလွဲ တတ်သော ရုပ်ခန္ဓာကို ခေါ်ပါသည်။ ဖြစ်လွယ် ပျက်လွယ်၍ ယူစရာ၊ ရစရာ၊ အနှစ်သာရ ဘာမျှမရှိသော ရေမြုပ်နှင့် တူသည်။

ဝေဒနက္ခန္ဓာ- ဝေဒနာကို ခံစားတတ်သော နာမ်ခန္ဓာတဖွဲဖွဲဖြစ်ပျက်ချုပ်ပျောက်၍ယူစရာ၊ ရစရာ၊ အနှစ်သာရ ဘာမျှမရှိသော ရေပွက်နှင့်တူသည်။

သညက္ခန္ဓာ- အမှတ် ပြုသည့် သိမှုအစု နာမ်ခန္ဓာ သတ္တဝါတို့အား အထင်မှား၊ အမှတ်မှား၊ အယူမှားအောင် ဖြစ်စေသော တံလျှပ်နှင့်တူသည်။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ- ပြုပြင်တတ်၊ ဖြစ်တတ်၊ ပျက်တတ်၊ စေ့ဆော်တတ်သော နာမ်ခန္ဓာ ယူစရာ၊ ရစရာ၊ အနှစ်သာရ ဘာမျှမရှိ၊ အကာအတိသာ ဖြစ်သော ငှက်ပျောတုံးနှင့်တူသည်။

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ- အာရုံကိုခံစားတတ်သော နာမ်ခန္ဓာ မဟုတ်သည်ကို အဟုတ်ထင်အောင် လှည့်စားပြုတတ်သော မျက်လှည့်နှင့်တူသည်။

(ဓမ္မဒါန)

အလှူရှင် အမည်စာရင်း။

- ၁။ ဦးချစ်ထွန်း- ဒေါ်ခင်မြ၊ သား-မောင်ထွန်းညွန့်။
(ပဒေသာ စက်မှု လီမိတက်၊ ရန်ကုန်မြို့။)
- ၂။ ဦးဘိုးကီ- ဒေါ်ကျင်ထို သားသမီးများ။
(နယူးဘားမား သင်္ကြားလုံး ဘီစကွတ်စက် -
ရန်ကုန်မြို့။)

- ၁။ ဆရာတော်၏ ဓါတ်ပုံကို
သိမ်ကြီးဈေးဥက္ကဋ္ဌ ဦးဘရင်က လှူဒါန်းသည်။
- ၂။ ဆရာတော်၏ ဓါတ်ပုံဘလောက်ကို
ဘသစ်အင်ဆန်း ဘလောက်တိုက်မှ လှူဒါန်းသည်။

